

**Основна школа „Вук Караџић“
Београд, Таковска 41**

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за период 2019/20 – 2022/23. године

1.део

Београд, 2019.године

На основу члана 119. став 1 тачка 2), а у вези са чланом 61. став 1 тачка 2) и 69. тав 1. Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник РС» бр. 88/2017, 27/2018 - други закони и 10/2019) и члана 73. став 1. тачка 2) Статута школе, Школски одбор Основне школе „Вук Караџић“ у Београду, на седници одржаној 03.07.2019. године, донео је одлуку којом је донет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ОШ „ВУК КАРАЏИЋ“
за период школске 2019/2020. до 2023/2024. године

Председник Школског одбора

Биљана Којић

Садржај:

НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ	5
ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ПРОГРАМ ОСТВАРУЈЕ ЈЕ: СРПСКИ ЈЕЗИК	5
ОПШТИ ПРИНЦИПИ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	7
ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	8
ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ	10
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	12
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ - МЛАЂИ РАЗРЕДИ	12
ИЗБОРНИ ПРОГРАМ / ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	13
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	13
ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ⁴	13
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ – ПЕТИ, ШЕСТИ И СЕДМИ РАЗРЕД	14
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	15
ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	15
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	15
СТАРИЈИ РАЗРЕДИ –ОСМИ РАЗРЕД	16
ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	16
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	17
ПРОГРАМ ДОДАТНЕ И ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ	17
ПРИПРЕМНА НАСТАВА	17
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	18
Школске приредбе и остале манифестације су:	18
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО–РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ	19
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	20
Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације	20
Програм превенције других облика ризичног понашања	23
ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	24
ТАКМИЧЕЊА УЧЕНИКА	27
ДРУШТВЕНО-КОРИСТАН РАД	27
ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ-ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ	28
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ	28
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	29
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	30
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	31
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	32
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	33
ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	34
ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	39
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	41
СТРУЧНИ ОРГАНИ ШКОЛЕ	42
НАСТАВНИЧКО ВЕЋЕ	42
ОДЕЉЕЊСКО ВЕЋЕ	42

Основна школа „Вук Караџић“ Школски програм 2019-2022.

РАЗРЕДНО ВЕЋЕ.....	43
СТРУЧНО ВЕЋЕ	44
ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ	44
СТРУЧНИ АКТИВИ И ТИМОВИ.....	45
ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	45
ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ	45
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ	46
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ	46
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ	47
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ОРИЈЕНТАЦИЈУ	48
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ЗАШТИТИ УЧЕНИКА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА.....	49
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ШКОЛСКИ МАРКЕТИНГ	50
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО	51
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈА УСТАНОВЕ	52
ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ПОДРШКУ УЧЕНИЦИМА.....	52
ПРОГРАМ РАДА ВРШЊАЧКОГ ТИМА ШКОЛЕ БЕЗ НАСИЉА	53
ШКОЛСКИ ОДБОР	53
САВЕТ РОДИТЕЉА.....	54
ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК	55
ОДЕЉЕЊСКА ЗАЈЕДНИЦА	56
УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ	57
ПРЕЗЕНТОВАЊЕ ШКОЛЕ И ЊЕНИХ УЧЕНИКА	58
Интерни маркетинг	58
Екстерни маркетинг	58
ПРОГРАМИ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И РУКОВОДСТВА ШКОЛЕ.....	59
ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	59
ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА	60
ПЕДАГОГ	61
ПСИХОЛОГ	61
ШКОЛСКИ БИБЛИОТЕКАР	62
ПРОГРАМ РАДА ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ	63
ПЕДАГОШКО-ИНСТРУКТИВНИ И САВЕТОДАВНИ РАД ДИРЕКТОРА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА.....	64
ПРАЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	65

НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ

Школски програм за први и други циклус основног образовања и васпитања ОШ "Вук Караџић" у Београду припремио је Стручни актив за развој школског програма.

Основно образовање и васпитање остварује се на основу Школског програма за први и други циклус основног образовања и васпитања. Школски програм доноси Школски одбор, по правилу сваке четврте године.

Школски програм доноси се на основу наставног плана и програма, односно програма одређених облика стручног образовања. Школским програмом обезбеђује се остваривање принципа циљева стандарда постигнућа, према потребама ученика и родитеља, односно старатеља и локалне заједнице.

Школски програм за први и други циклус основног образовања и васпитања је основни радни документ који обухвата све садржаје, процесе и активности који су усмерени на остваривање циљева, задатака и исхода, а који су регулисани на националном и школском нивоу.

ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ПРОГРАМ ОСТВАРУЈЕ ЈЕ: СРПСКИ ЈЕЗИК

Полазне основе за израду Школског програма су:

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“, бр.88/2017 и 27/2018-др.закон)
2. Закон о основном образовању и васпитању („Сл.гласник РС“, бр.55/2013 и 101/2017)
3. Правилник о општим основама Школског програма („Службени гласник РС“ - Просветни гласник 5/04)
4. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ - Просветни гласник РС“, бр.10/2017)
5. Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ - Просветни гласник РС“, бр.1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др.правилник, 7/2011 - др.правилник, 1/2013, 11/2014 и 11/2016)
6. Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ - Просветни гласник РС“, бр.10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др.правилник, 7/2011 - др.правилници, 1/2013, 4/2013, 14/2013, 5/2014, 11/2014, 11/2016 и 6/2017)
7. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава за први разред основне школе („Сл.гласник РС“ - Просветни гласник РС“, бр.5/2001)
8. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за први разред основне школе („Сл.гласник РС“ - Просветни гласник РС“, бр.5/2001 и 93/2004 - др.правилник)
9. Правилник о наставном плану и програму за четврти разред основног образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ - Просветни гласник РС“, бр.3/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2011 - др.правилник, 7/2011 - др.правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 7/2017)
10. Правилник о наставном плану и програму за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ - Просветни гласник РС“, бр.6/2007, 2/2010, 7/2010 - др.правилник, 3/2011 - др.правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016, 6/2017, 8/2017, 9/2017)

11. Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,број5/2008,3/2011-др.правилник,1/2013,5/2014,11/2016 и 3/2018)
12. Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања(„Сл.гласник РС-Просветни гласник РС“,бр.6/2009,3/2011-др.правилник,8/2013 и 11/2016)
13. Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања(„Сл.гласник РС-Просветни гласник РС“,бр.2/2010,3/11,и 8/13)
14. Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи(„Сл.гласник РС-Просветни гласник РС“,бр.2/92 и 2/2000)
15. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настав за четврти разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.23/2004 и 9/2005)
16. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настав за осми разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.7/2008)
17. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настав за пети разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.9/2005)
18. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настав за први разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.5/2001)
19. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настав за седми разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.2/2008)
20. Правилник о наставном плану и програму предмета верска настав за трећи разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.23/2004)
21. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање за осми разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.6/2008)
22. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање за пети разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.15/2005)
23. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање за седми разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.7/2007)
24. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за четврти разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.2/2005,15/2005)
25. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за други разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.8/2003)
26. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за први разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.5/2001,“Сл.гласник РС“,бр.93/2004-др.правилник)
27. Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за трећи разред основне школе(„Сл.гласник РС“-Просветни гласник РС“,бр.20/2004,20/2003)
28. Правилник о програму остваривања екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања(„Просветни гласник РС“,бр.7/2010)
29. Правилник о општим стандардима постигнућа-образовни стандарди за крај првог циклуса обавесног основног образовања за предмете: српски језик, математика и природа и друштво(„Просветни гласник РС“,бр.5/2011)
30. Правилник о оцењивању ученика у основном и образовању и васпитању(„Просветни гласник РС“,бр.67/2013)
31. Правилник о додатној образовној подршци детету и ученику(„Сл.гласник РС“,бр.63/2010)
32. Смернице за приступ усмерен на учење и развој компетенција Националног оквира курикулума
33. Стандарди компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја 2011

ОПШТИ ПРИНЦИПИ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

- 1) једнако право и доступност образовања и васпитања без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама;
- 2) квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке и прилагођено узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;
- 3) образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негује отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;
- 4) усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике наставе, учења и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;
- 5) једнаке могућности за образовање и васпитање на свим нивоима и врстама образовања и васпитања, у складу са потребама и интересовањима деце, ученика и одраслих, без препрека за промене, настављање и употпуњавање образовања и образовање током целог живота;
- 6) оспособљеност за рад ученика и одраслих усклађену са савременим захтевима професије за коју се припремају.

Систем образовања и васпитања својом организацијом и садржајима обезбеђује и:

- 1) ефикасну сарадњу са породицом укључивањем родитеља, односно старатеља ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања;
- 2) разноврсне облике сарадње са организацијама надлежним за послове запошљавања и локалном заједницом и широм друштвеном средином како би се постигао пун склад између индивидуалног и друштвеног интереса у образовању и васпитању;
- 3) ефикасност, економичност и флексибилност организације система ради постизања што бољег учинка;
- 4) отвореност према педагошким и организационим иновацијама.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

- 1) правовременом укључивању у различите видове предшколског васпитања и образовања;
- 2) адекватној припремљености за школско учење и за прелазак на више нивое образовања и васпитања;
- 3) могућности да ученици и одрасли са изузетним способностима (талентовани и обдарени), без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и установама, као и идентификацији, праћењу и стимулисању ученика са изузетним способностима, као будућег научног потенцијала;
- 4) могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју и са инвалидитетом, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, болесна деца, ученици и одрасли остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;
- 4а) смањењу стопе осипања из система образовања и васпитања, посебно особа из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, особа са сметњама у развоју и

инвалидитетом и других особа са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног образовања;

4б) каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;

5) остваривању права на образовање, без угрожавања других права детета и других људских права.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Исходи

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

- 1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
- 2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- 3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
- 4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
- 6) бити оспособљени за самостално учење;
- 7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
- 8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
- 9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
- 10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању;
- 11) умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- 12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
- 13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
- 14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену. Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака и неопходне свим ученицима за лично остварење и развој, укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење. Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања у Републици Србији су:

- 1) компетенција за учење;
- 2) одговорно учешће у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;

- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 8) рад са подацима и информацијама;
- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;
- 11) дигитална компетенција.

Школски програм утемељен је на начелима:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;
- 6) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
- 9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
- 10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

ЛИЧНА КАРТА ШКОЛЕ

Основна школа „Вук Караџић“ је по датуму оснивања друга основна школа у Београду. Почела је са радом 1. септембра 1838. године. У прошлости је била позната као Палилулска школа, и то све до 1931. године, када јој је додељен данашњи назив који је добила по великану српске културе и књижевности, Вуку Стефановићу Караџићу.

Пре три школске године у школи је завршена 1. фаза пројекта „Електронски ефикасне и безбедне школе“ који је финансирао ЕБИЦ (Европски бизнис конгрес), а реализовала „Комита“ из Словеније у сарадњи са „Тесла аутоматизацијом“ из Србије. Пројектом је побољшан квалитет образовања јер је повећана безбедност захваљујући квалитетном видео-надзору и

контроли приступа, успостављена савремена рачунарска мрежа (оптички кабл и бежични интернет у свим учионицама и кабинетима), комфорни услови за рад захваљујући контроли температуре, релативне влажности и угљен-диоксида у ваздуху, а при томе се штеди енергија захваљујући аутоматизованој регулацији рада система грејања и сензорима на прозорима. Наша школа је једина у Србији која је у овом пројекту.

За реализацију васпитно-образовног рада користе се четири објекта у улици Таковској 41, који су изграђени у различито време.

Најстарији објекат тзв. Стара школа изграђен је 1894. године. У њему се данас одржава настава за ученике од 5. до 8. разреда, и налази се библиотека са око 20 000 књига. Зграда је заштићена као споменик културе. У очекивању комплетне реконструкције, пре шест година Школа је реновирала просторије у Старој школи захваљујући сопственим и средствима добијеним од општине Стари град, а школска библиотека је проширена. А претходне и ове школске године су, према актуелном ШРП-у оформљена три кабинета на тавану Старе школе, учионица за млађе разреде у средишњем делу зграде, нова зборница и мала гимнастичка сала.

Мала школа изграђена је 1905. године као задужбина Николе Спасића за потребе првог ђачког интерната у Београду, под називом Ђачка трпеза, а данас се у њој одржава настава за ученике првог разреда, као и продужени боравак. Ту су и просторије ђачке кухиње и стоматолошка амбуланта. Пре девет година је први пут комплетно реновирана, као и ограда око школе, захваљујући средствима које је одобрила општина Стари град.

Објекат Нове школе, подигнут 1956. године, данас задовољава потребе 12 одељења ученика другог, трећег и четвртог разреда (и боравка у поподневним часовима).

Четврти објекат - Фискултурна сала, саграђен је 1963. године.

Школа је 1989. године постала суоснивач Вукове задужбине.

Зграда Старе школе

Зграда Старе школе има 120 година, па је и у наредној години један од приоритетних задатака на добијању средстава за реконструкцију фасаде зграде. Површина у свим зградама која се користи је 4954м², а површина под даљинским грејањем је 4480м². Грејне инсталације су дотрајале, па би у наредном периоду била неопходна њихова санација.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Школски програм садржи обавезне, обавезне изборне предмете и изборне предмете за први и други циклус основног образовања и васпитања.

Обавезни део школског програма садржи наставне предмете и садржаје који су обавезни за све ученике одређеног нивоа и врсте образовања.

Изборни део школског програма обухвата изборне наставне предмете и садржаје по нивоима и врстама образовања од којих ученик обавезно бира један или више наставних предмета према својим склоностима. Један од обавезних изборних предмета јесте верска настава или грађанско васпитање.

Ученик се обавезно опредељује за један од та два предмета и може га мењати сваке године. Школа је дужна да у сваком разреду понуди три изборна предмета за млађе разреде и три изборна предмета за старије разреде.

Садржаје слободних активности школа је правила према реалним потребама ученика, родитеља и локалне средине и водила је рачуна да у школи постоје кадрови који могу да реализују целокупну наставу изборног програма и предмета. Садржаји слободних активности реализују се стручно кроз секције и друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности.

Остали облици образовног – васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети и активности су редовна, пројектна, допунска, додатна настава и настава у природи.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ - МЛАЂИ РАЗРЕДИ

Обавезни наставни предмети	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
	недељ	годиш	недељ	годиш	недељ	годиш	недељ	годиш
Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
Свет око нас	2	72	2	72	/	/	/	/
Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
Природа и друштво	/	/	/	/	2	72	2	72
Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
УКУПНО	19	684	20	720	20	720	20	720

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ/ ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Предмет	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
	недељ	годиш	недељ	годиш	недељ	годиш	недељ	годиш
Верска настава/ Грађанско васпитање ²	1	36	1	36	1	36	1	36
Матерњи језик/говор са елементима националне културе ³	2	72	2	72	2	72	2	72

1 По Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања о програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања који се примењује на ученике који уписују први разред почев од школске 2018/19. године

2 Ученик бира један од понуђених изборних програма/ изборних наставних предмета

3 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Предмет	Трећи разред		Четврти разред	
	недељ	годиш	недељ	годиш
Чувари природе	1	36	1	36
Народна традиција	1	36	1	36
Лепо писање	1	36	1	36
Од играчке до рачунара	1	36	1	36
Рука у тесту – Откривање света	1	36	1	36
Шах	1	36	1	36

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ⁴

Разред	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	Фонд часова		Фонд часова		Фонд часова		Фонд часова	
	нед	год	нед	год	нед	год	нед	год
Редовна настава	20	720	21	756	21	756	21	756
Пројектна настава ⁵	1	36	1	36	1	36	1	36
Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
Додатни рад							1	36
Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Основна школа „Вук Караџић“ Школски програм 2019-2022.

Разред	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред	
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	Фонд часова		Фонд часова		Фонд часова		Фонд часова	
	нед	год	нед	год	нед	год	нед	год
Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
Ваннаставне активности ⁶	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

4 По Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања о програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања који се примењује на ученике који уписују први разред почев од школске 2018/19. године

5 Пројектна настава је обавезна за све ученике

6 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ – ПЕТИ, ШЕСТИ И СЕДМИ РАЗРЕД

Разред	Пети разред			Шести разред			Седми разред		
Број наст. недељ.	36			36			36		
А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	Фонд часова			Фонд часова			Фонд часова		
	нед	год	Блок настава	нед	год	Блок настава	нед	год	Блок настава
Српски језик	5	180		4	144		4	144	
Енглески језик	2	72		2	72		2	72	
Историја	1	36		2	72		2	72	
Географија	1	36		2	72		2	72	
Биологија	2	72		2	72		2	72	
Математика	4	144		4	144		4	144	
Информатика и рачунарство	1	36		1	36		1	36	
Техника и технологија	2	72		2	72		2	72	
Ликовна култура	2	72		1	36		1	36	
Музичка култура	2	72		1	36		1	36	
Физичко и здравствено васпитање ¹	2	72+54 ¹		2	72+54 ¹		3	108	
Физика	/	/		2	72		2	72	
Хемија	/	/		/	/		2	72	
УКУПНО: А	24	918		25	954		27	1008	

1 Обавезне физичке активности се реализују у оквиру предмета физичко и здравствено васпитање

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Разред	Пети разред		Шести разред		Седми разред	
Број наст. недељ.	36		36		36	
Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	Фонд часова		Фонд часова		Фонд часова	
	нед	год	нед	год	нед	год
Верска настава/ Грађанско васпитање ²	1	36	1	36	1	36
Други страни језик (Француски)	2	72	2	72	2	72
Матерњи језик/говор са елементима националне културе ³	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б	3	108	3	108	3	108
УКУПНО: А + Б	27	1026	28	1062	30	1116

2 Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета

3 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Разред	Пети разред		Шести разред		Седми разред	
Број наст. недељ.	36		36		36	
ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Фонд часова		Фонд часова		Фонд часова	
	нед	год	нед	год	нед	год
Редовна настава	27	1026	28	1062	30	1108
Слободне наставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36
Допунска настава	1	36	1	36	1	36
Додатни рад	1	36	1	36	1	36

⁴Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност од три слободне наставне активности која школа нуди

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Разред	Пети разред		Шести разред		Седми разред	
Број наст. недељ.	36		36		36	
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Фонд часова		Фонд часова		Фонд часова	
	нед	год	нед	год	нед	год
Час одељ. старешине	1	36	1	36	1	36
Ваннаставне активности ⁵	1	36	1	36	1	36
Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

⁵ Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе

СТАРИЈИ РАЗРЕДИ –ОСМИ РАЗРЕД

Разред	Осми разред	
Број наст. недељ.	34	
Предмет	Фонд часова	
	нед	год
Српски језик	4	136
Енглески језик	2	68
Ликовна култура	1	34
Музичка култура	1	34
Историја	2	68
Географија	2	68
Физика	2	68
Математика	4	136
Биологија	2	68
Хемија	2	68
Техн и инфо образ.	2	68
Физичко васпитање	2	68
СВЕГА	26	884

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Разред	Осми разред	
Број наст. недељ.	34	
Предмет	Фонд часова	
	нед	Год
Верска настава/ Грађанско васпитање	1	34
Други страни језик (Француски)	2	68
Физичко васпитање – изабрани спорт	1	34

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Разред	Осми разред	
Број наст. недељ.	34	
Предмет	Фонд часова	
	нед	Год
Свакодневни живот у прошлости	1	34
Цртање, сликање, вајање	1	34
Хор и оркестар	1	34
Информатика и рачунарство	1	34
Матерњи језик/говор са елементима националне културе	2	68
Шах	1	34
Домаћинство	1	34

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ И ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Додатна настава се организује за ученике од 4. до 8. разреда који испољавају посебну склоност и интересовање за наставне области које су предвиђене наставним планом и програмом. Ученици се добровољно опредељују за додатни рад у циљу проширења знања и посебних интересовања и даљег развоја изнадпросечних способности. Наставни садржаји су предвиђени наставним планом и програмом и наставници их се придржавају при изради плана и програма додатне наставе. Фонд часова за ученике од 4. до 7. разреда је 36, а за ученике осмог разреда 34 часа. У оквиру додатног рада посебно место заузима и припрема ученике за такмичење.

Допунска настава се такође организује са по једним часом недељно. Њу похађају ученици који у редовној настави нису били успешни. Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм тог предмета у основној школи. Наставници ће на часовима допунске наставе пружати помоћ ученицима који имају проблема у учењу. Одељенска већа ће на седницама, на којима се утврђује успех ученика на крају наставних периода, одредити ученике који ће бити укључени у допунску наставу, као и наставника који ће је реализовати, са тачним почетком овог облика рада за сваког ученика и конкретни предмет, док је ова помоћ потребна..

ПРИПРЕМНА НАСТАВА

За ученике упућене на разредни и поправни испит, школа организује припремну наставу. Припремна настава се организује пре почетка испитног рока, у трајању од најмање пет радних дана са по два часа дневно за сваки предмет. За ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом остварује се додатна подршка у складу са индивидуалним образовним планом.

Школа је дужна да организује припрему ученика за полагање завршног испита током другог полугодишта осмог разреда, а десет дана пре полагања испита најмање два часа дневно.

Припремна настава се организује за ученике од 5. до 8. разреда који су упућени на поправни испит. Настава се реализује пре почетка испитног рока, пет дана са по два часа дневно за сваки предмет. Такође се организује припремна настава за ученике 8. разреда за полагање завршног испита из српског језика и математике (по 10 часова из сваког предмета, по 2 часа дневно у јуну месецу, након завршетка наставног периода).

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

У оквиру културне и јавне делатности школе ученици учествују у културним манифестацијама града.

Школске приредбе и остале манифестације су:

- Свечани пријем првака, реализатори: хор и драмска секција, учитељи првог разреда
- Прослава школске славе - Свети Сава, реализатори: хор, драмска и рецитаторска секција
- Прослава Дана школе - ревија талената (хор, рецитаторска, литерарна, драмска, ликовна, примењених уметности) и спортски турнири
- Додела сведочанстава ученицима 8. разреда
- Учешће ученика на међународним смотрима и такмичењима
- Промоција школе у дечијим вртићима
- Промоција школе у медијима
- Школски часопис
- Веб презентација.

Школа ће наставити сарадњу са надлежним службама општине Стари град, Скупштине града Београда и Министарства просвете Републике Србије у циљу стварања бољих материјалних, техничких и других услова. Школа ће наставити врло успешну сарадњу са:

- Заводом за унапређивање образовања и васпитања
- Заводом за вредновање образовања и васпитања
- Центром за образовне политике
- Дечјим културним центром
- Градском библиотеком
- Малим позориштем „Душко Радовић“, „Бошко Буха“ и другим позориштима
- Ботаничком баштом
- Зоолошким вртом
- Савезом „Пријатељи деце“
- Општинском организацијом „Црвеног крста“
- Домом здравља „Стари град“
- Друштвом за помоћ особама ометеним у развоју Стари град
- УНИЦЕФ-ом
- Институтом за ментално здравље
- Градским центром за социјални рад
- Регионалним центром за таленте „Београд II“
- вртићима у непосредном окружењу школе
- биоскопима
- београдским музејима у складу са потребама одређених предмета
- Школом за слепе и слабовиде „Вељко Рамадановић“

- Школом за ученике оштећеног слуха „Стефан Дечански“
- Школом за заштиту вида „Драган Ковачевић“
- Основним школама на општини Стари град, и у другим општинама у Београду и по Србији (Велимир Маркићевић Мајданпек, ОШ "Доситеј Обрадовић" Смедерево, ОШ "Анта Богићевић" Лозница, итд)
- Средњим школама на територији града
- Учитељским, Филозофским, Филолошким, Хемијским, Рударско-геолошким, Медицинским, Факултетом примењених уметности и другим факултетима у Београду
- друштвеним и приватним предузећима која су до сада помагала школи у реализацији програма (Фото Јоцковић, и др.).

Овом сарадњом школа остварује следеће стандарде квалитета рада образовно-васпитне установе: 4.1. (4.1.5), 4.3 (4.3.5), 5.5. (5.5.6), 6.5. (6.5.6).

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО–РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

У школи се промовише здрав живот а самим тим спорт и спортске активности. Учешће у спортским активностима узимају сви заинтересовани ученици од првог до осмог разреда. Поред ученика, активнису и наставници и родитељи школе.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Општи циљ:

Општи циљ физичког васпитања, а самим тим и спортских активности је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, а у повезаности са осталим васпито – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном и моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Посебни циљеви и задаци:

- подстицање раста и развоја као и утицај на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја)
- развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самосталан рад на њима
- стицање моторичких вештина и теоријских знања неопходних за њихово усвајање
- проширивање и продубљивање интересовања које су ученици стекли, као и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљевима васпитно-образовног подручја
- мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања
- Оспособљавање ученика да стечена знања, вештине и навике користе у свакодневном животу
- повезивање моторичких задатака у целине
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина код ученика
- Избор спортских грана, спортско рекреативних или других кретних активности као трајног опредељења за њихово свакодневно упражњавање

- И као посебан задатак и циљ је да се ученици кроз спорске активности упознају са тим шта заиста значи ФЕР ПЛЕЈ, да се ДРУЖЕ и ДОБРО ЗАБАВЕ!

Стављајући акценат на последња два задатка школа своје спортске активности базира на масовности и разноврсности спортских активности. Јер уколико је већи број активности у толико је и већи број заинтересоване деце, која имају могућност да изаберу учешће у оној спорској активности која им се највише допада. Из тог разлога се организују и различите врсте такмичења:

Такође, у оквиру слободних активности постоји и припрема свих заинтересованих ученика који би желели да представљају школу у одређеном спорту а наша школа се традиционално пријављује на сва општинска такмичења, тако да сви заинтересовани имају ту могућност, а од залагања зависи до ког нивоа такмичења ће стићи.

У циљу одржавања равнотеже у данашњим условима живота и рада, као и спречавања обољења и унапређења здравља значајно место заузима управо физичко васпитање, а посебно спортска активност као забавни вид физичког вежбања. Спортска активност има велики значај у савременом друштву, а посебно треба истаћи:

- **ЗДРАВСТВЕНИ ЗНАЧАЈ** – Спорска активност има примарни значај и утицај на очување и унапређење здравља, као и на правилан развој и функцију целокупног антрополошког статуса како ученика, тако и одраслих особа. Сам антрополошки статус, у ствари, припада димензији здравственог статуса па се сам утицај на њихов развој може приписати васпитно-образовном процесу.
- **ЕКОНОМСКИ ЗНАЧАЈ** – Спортска активност има велики утицај на побољшање и подизање на виши ниво опште способности организма, а самим тим се побољшава и радна способност, па се могу очекивати бољи и успешнији резултати рада.
- **ПЕДАГОШКИ ЗНАЧАЈ** – Спортска активност има велики педагошки значај као и вредности које су усмерене на развој личности, односно моралних особина, као и формирање личности уопште.
- **БИОЛОШКИ ЗНАЧАЈ** - Последњи у низу али не и најмање важан јер је моторичка активност примарна за одржавање човека у животу.

Школа заједно са јединицом локалне самоуправе организује недељу школског спорта у јесен и у пролеће, и учествује на Кросу Старог града, као и РТС кросу. Недеља школског спорта обухвата такмичења свих ученика у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту и могућностима ученика.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације

Овај програм урађен уз коришћење најновијих научних сазнања и искуства из ове области, пре свега из УНИЦЕФ-овог пројекта „Школа без насиља“, у који је школа укључена према Школском развојном плану. Програм ће бити реализован у сарадњи са одељенским старешинама и свим запосленима у школи.

Важно је напоменути да је школа, због проблема које има, тражила одобрење од МУП Стари град за распоређивањем школског полицајца за рад у нашој школи и добила га, тако да

већ осам година он значајно доприноси превенцији малолетничке деликвенције. Школа је обновила захтев, тако да ће и ове школске године имати школског полицајца који ће водити рачуна о безбедности деце и решавати евентуалне проблеме из делокруга послова које обавља.

Школа ће ове године наставити пројекат „Школа без насиља“ и реализовати предвиђене радионице у свим разредима. Превентивне активности спроводе се и у оквиру програма већине наставних предмета, као што су: српски језик, страни језици, свет око нас, географија, историја, биологија, чувари природе, физичко васпитање и изабрани спорт, ликовна и музичка култура, грађанско васпитање и верска настава. Превентивне активности су и радионице за унапређивање хуманих вредности и друге у оквиру програма рада Црвеног крста које се реализују у школи или радионице о инклузивном образовању и прихватању различитости које реализују волонтери организације за младе „АЈСЕК“, као и садржаји програма организације Пријатеља деце и секција које постоје у школи (драмска, литерарна, луткарска, новинарска, еколошка, рачунарска...)

Мрежа заштите од насиља:

ПРЕВЕНЦИЈА

- ❖ Усвајање одељенских и школских правила
- ❖ Усклађивање статута школе и правилника о дисциплинском прекршајима са новоусвојеним правилима

ИНТЕРНА МРЕЖА ЗАШТИТЕ

- ❖ - Дефинисање улога, одговорности свих запослених, ученика, родитеља
- ❖ - Дефинисање процедура за интервенцију у ситуацијама насиља

ЕКСТЕРНА МРЕЖА ЗАШТИТЕ

- ❖ - Дефинисање улога и одговорности надлежних институција
- ❖ - Дефинисање процедура за интервенцију у ситуацијама насиља

(школа – надлежни Центар за социјални рад – МУП – здравствене службе)

РАД ВРШЊАЧКОГ ТИМА

- ❖ ПРЕВЕНТИВНЕ РАДИОНИЦЕ ЗА РАД НА ЧАСОВИМА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ („Школа без насиља“, „Учионица добре воље“, „Чувари осмеха“, „Учионица без насилништва“ и др)
- ❖ РАЗВИЈАЊЕ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ (организација предавања, трибина, културних и спортских дешавања и сл)
- ❖ ДРУГИ ВАСПИТНИ ПРОГРАМИ У ОКВИРУ ГПР ШКОЛЕ (програм рада Црвеног крста, организације Пријатељи деце, школских секција, организације за младе „АЈСЕК“...)
- ❖ РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ПОЈЕДИНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА (српског језика, страних језика, свет око нас, географија, историја, биологија, чувари природе, физичко васпитање и изабрани спорт, ликовна и музичка култура, грађанско васпитање, верска настава и др)
- ❖ АКЦИЈЕ ПРЕВЕНТИВНОГ КАРАКТЕРА по идеји чланова ШТ-а и ВТ-а:
 - Припрема и извођење приредбе за прваке (септембар) - на крају акције излажу се фотографије на видном месту у простору школе, нпр. испред библиотеке и на огласној табли (фотографише се приредба)
 - Ажурирање школског сајта (током године)
 - Припрема одговарајућих прилога за школски часопис „Вук“ који истичу позитивне вредности: другарство, сарадњу, креативност, успехе ученика... (током године - Уређење

паноа на тему „Јесен“ ликовним радовима које ће припремити ученици у боравку (септембар)

- Кутија поверења (током године)

- акција „Ми смо прваци – упознајте нас“ у оквиру које прваци праве плакате са својим фотографијама

- Обележавање Дана борбе против насиља (октобар) – спортски турнири, ликовни радови (цртање кредом у дворишту школе) и изложба ликовних радова и фотографија тематски везаних за ненасиље

- Обележавање Дечје недеље и учешће у планираним акцијама Пријатеља деце општине (сајам слободног времена, дечји хепенинг и др)

- Израда штанда „Школе без насиља“ и размена искустава са тимовима других школа са општине и града(октобар)

- Ликовни и литерарни конкурс поводом Дана школе (октобар, новембар)

- Припрема за прославу Дана школе и прослава (октобар, новембар)

- Хуманитарне акције прикупљања гардеробе, књига и играчака за незбринуту децу (новембар, децембар)

- Посете позоришним и биоскопским представама (током године)

- Израда ликовних радова и уређење паноа на тему „Зима“ (децембар)

- Израда честитки за Нову годину (децембар)

- Акција „Јелка Жељка“ – кићење јелке лепим жељама исписаним и декорисаним као украси

- Прослава Нове године (децембар)

- Наставак дружења са ученицима Школе за ученике оштећеног слуха (кроз међусобне посете и заједничке активности као што је плес, прављење колача)

- Акција „Нека сви виде колико се волимо“ - ученици доносе фотографије на којима су сцене лепог дружења на часу, радионици, у дворишту и праве изложбу

- Обележавање Дана дечјих права 4. Децембра

- Акција прикупљања мудрих изрека које се односе на лепо понашање и дружење

- Изложба калиграфски исписаних изрека у ходницима школе

- Продаја УНИЦЕФ-ових честитки

- Ликовни и литерарни конкурс поводом Савиндана (јануар)

- Припрема приредбе и прослава Св. Саве (јануар)

- Избор за најлепше дизајнирану улазницу за програм „Вукови таленти“

- Избор нај-плаката „Вукови таленти 2013/14.“ који раде одељенске заједнице и изложба плаката у ходницима школе

- Такмичење „Вукови таленти“ које се реализује пред публиком уз стручни жири, а након детаљних припрема и разрађених пропозиција (фебруар), кроз селекцију на нивоу одељења, полуфинално и финално такмичење и свечану поделу награда изабраним финалистима, дизајнеру улазнице и нај-плаката, уз медијску подршку (март)

- Уређење паноа на тему „Пролеће“ ликовним радовима које су ученици припремили у боравку (март)

- Спортски турнири млађих и старијих разреда, посебно, различитим поводом (током године)

- Сарадња са другим школама - међусобне посете, размене искустава и дружења школских и вршњачких тимова и ученика (током године)

- Квизови знања из различитих области (октобар, децембар, април)

- Друштвене игре (током године)

- Братимљење са истарском школом из Пирана (током године)

- Сарадња са Друштвом за особе са посебним потребама Стари град на пројекту „Живимо заједно кроз уметност“ (током године)

- Скупљање идеја за нове акције - предлози за нове акције биће разматрани на састанцима ШТ-а, ВТ-а и Бачког парламента.

ИНТЕРВЕНЦИЈА

- ❖ Поступање по утврђеним процедурама у оквиру интерне и екстерне мреже заштите
- ❖ Праћење и евидентирање појава насиља на нивоу одељења и школе
- ❖ Вођење документације о тежим случајевима насиља

У интерну мрежу заштите су сви укључени:

- ❖ Ученици
- ❖ Дежурни наставници
- ❖ Наставници
- ❖ Разредне старешине
- ❖ Стручни сарадници
- ❖ Техничко и административно особље
- ❖ Директор.

У оквиру екстерне мреже заштите школа се обраћа:

- МУП-у – школском полицајцу Саше Ненићу или МУП Стари град, одељењу: малолетничка деликвенција (задуженом за нашу школу)
- ДЗ „Стари град“ – др Бранки Благојевић, школском педијатру
- ГЦСР, одељењу: Стари град – Дубравки Гавриловић, руководиоцу службе за децу и младе, одн. особи из службе која се бави проблемом који је у питању, и задуженим особама из других одељења.

Овим програмом школа остварује следеће стандарде квалитета рада образовно-васпитне установе: 1.1 (1.1.5), 1.4 (1.4.5), 2.7 (2.7.1, 2.7.2, 2.7.3), 4.1 (4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.5), 4.2 (4.2.1, 4.2.2, 4.2.4), 5.1 (5.1.1, 5.1.2, 5.1.3), 5.2 (5.2.1, 5.2.3, 5.2.4, 5.2.5), 5.3 (5.3.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5), 5.5 (5.5.1, 5.5.3, 5.5.4, 5.5.5, 5.5.6, 5.5.7), 7.1 (7.1.5), 7.2 (7.2.5)

Програм превенције других облика ризичног понашања

У циљу спречавања и превенције болести зависности као и других облика ризичног понашања, у школи се спроводе активности које су пре свега оријентисане на превенцију, како би ученици прихатили друштвено позитивне, здраве и корисне обрасце понашања.

Осим болести зависности (пушење, алкохолизам и наркоманија) ради се и на превенцији других видова ризичног понашања- преступништва.

Ризично понашање може се дефинисати као добровољно понашање које прати постојање одређеног објективног или субјективног степена ризика.

Најчешћа ризична понашања адолесцената су: конзумирање цигарета, алкохола, дрога као и учествовање у крађама и друго.

Примарна превенција обухвата све активности које се спроводе како би се спречила појава услова који за резултат имају болести, ризична понашања или социјалне проблеме. Можемо рећи да се примарна превенција односи на испитавање претпоставки, услова и узрока феномена са циљем да спречи њихово настајање.

Секундарна превенција представља све оне активности које имају за циљ рано откривање болести. На овај начин се ствара могућност да се предузму све неопходне активности како би се спречило даље ширење болести, ризичног понашања, социјалних проблема.

Терцијарна превенција подразумева настојање да се спријечи поновно јављање неке болести.

Школа се пре свега бави примарном превенцијом.

Основни циљ програма за превенцију болести зависности и ризичног понашања јесте развој и унапређење социјалних и емоционалних вештина кроз:

- Информисање о штетном утицају цигарета, алкохола, дрога
- Промену ставова о коришћењу цигарета, алкохола, дрога
- Учење техника отпора
- Развијање вештина примања и пужања помоћи
- Превладавање стреса
- Развој одговорности и одлучивања о ризичном понашању
- Спровode се и разне анкете и праве панои
- Држе се презентације, предавања, радионице, трибине, кампање...

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Слободне активности представљају ваннаставни факултативни облик рада школе.

Циљ је откривање и подржавање дечијих склоности и интересовања у оквиру образовно-васпитног рада с ученицима, успостављање сарадничких односа ученик-наставник, откривање надарених, њихово професионално информисање и оспособљавање за друштвени живот, јачање садржајног и сврсисходног коришћења слободног времена, богаћење друштвеног живота и разоноде ученика, развијање и неговање другарства и пријатељства. Непосредни васпитно образовни циљ ученичких слободних активности јесте да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану.

Задаци слободних активности су:

- проширивање и продубљивање, као и стицање нових знања и умења а према интересовањима ученика;
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности интересовања и подстицање професионалног развоја;
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад;
- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације, као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој живе и раде.

На основу наведених циљева и задатака секција сваке школске године, руководиоци секција планирају активности. Ученици се по принципу слободних и добровољних опредељења, удружују се у секције - слободне активности.

Евиденција о раду секција водиће се у Дневнику -осталих облика образовно-васпитног рада у основној школи.

У школи се организују следеће слободне активности – секције:

- 1.1. Драмска секција
- 1.2. Библиотечка секција
- 1.3. Спортске секције
- 1.4. Новинарска секција
- 1.5. Ритмика и плес
- 1.6. Фолклорна
- 1.7. Ликовна секција
- 1.8. Хор
- 1.9. Атеље примењених уметности
- 1.10. Еколошка секција
- 1.11. Секција француског језика
- 1.12. Хор
- 1.13. Шаховска секција

У слободне активности се укључују ученици од 1-8.разреда. За рад слободних активности школа ствара неопходне услове (простор, водитељски рад наставника и др.).

Стручни актив за самовредновање рада школе редовно прати реализацију активности у овој области и даје предлоге за њено унапређење. Потребно је да школа понуди разноврсност у оквиру осталих облика образовно-васпитног рада, како би деца слободно време користила смислено и у школи.

Слободне активности се прате и анализирају у циљу предузимања мера за њихово унапређивање.

Оне обухватају четири области:

- научно-истраживачке
- културно-уметничке
- техничке
- спортско-рекреативне.

Планови рада слободних активности су саставни део годишњих планова рада наставника школе.

Слободне активности ученика представљају све облике рада којима се пружа могућност ученику да задовољи своје интересе, склоности и способности за поједине области. Њихова суштина биће да допринесу социјализацији потреба ученика према појединим предметима и областима. Својим садржајима слободне активности унапредиће рад школе и непосредније повезати школу са друштвеном средином.

Кроз слободне активности биће реализовани следећи васпитно-образовни задаци:

- подстицај стваралаштва
- задовољење интелектуалне радозналости
- пружање могућности за заједничку игру, забаву и разоноду
- омогућавање заједничке спортске активности и испуњавање дела слободног времена корисним садржајем.

У слободне активности биће укључени ученици од првог до осмог разреда.

Основна школа „Вук Караџић“ Школски програм 2019-2022.

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Друштвене активности	Израда паноа, зидних новина, посете, изложбе, учешће у акцијама локалне заједнице	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује	Дијалогска, текстуална, метода писаних радова, излагање, демонстративна, систематско посматрање, практични рад, илустративна, експериментална, принцип очигледности	Сарадња са локалном заједницом развијање свести о здравом начину живота, поштовање разлика и уважавање својих и туђих потреба, изграђивање личних критичких ставова
Техничке активности	Израда честитки, израда модела, уређење простора, израда украса	-анализира -мотивише -координира		Развијање креативности, стваралачког рада, уредности, прецизности, изграђивање личних критичких ставова
Хуманитарне активности	Прикупљање помоћи, учешће у хуманитарним акцијама, помоћ ученицима који слабије напредују			Развијање хуманости, поштовање разлика и туђих потреба, развијање такмичарског духа
Спортске активности	такмичење у спортским вештинама, учешће у кросу, Игре без гранца Сарадња са Планинарским клубом ``Балкан``			Развијање такмичарског духа, развијање моторичке спретности и физичких способности
Културне активности	Посете музејима, биоскопу, позоришту, библиотекама,			Развијање опште културе, развијање и подстицање стваралачке активности, развијање маште оригиналности и смисла за лепо, оспособљавање ученика за испуњење слободног времена садржајима из области културе, науке, технике, уметности....

ТАКМИЧЕЊА УЧЕНИКА

Такмичење је ваннаставна активност која се организује у циљу вредновања и рангирања знања, умења, вештина и способности ученика из предмета, односно области предмета.

Ученик се такмичи на језику на коме стиче образовање, уколико се другачије не изјасни.

Циљ такмичења је афирмација образовно-васпитног рада, постигнућа ученика и подизања квалитета образовања.

Задаци такмичења су:

- вредновање нивоа стечених знања, умења, вештина и способности ученика
- рангирање нивоа постигнућа ученика.

Такмичење се организује на школском, општинском, окружном, међуокружном, државном и међународном нивоу.

Школско такмичење је обавезни ниво. Организује га стручно веће школе за предмет односно за област предмета.

Садржај такмичења примерен је узрасту ученика и заснива се на наставном плану и програму. Ученик може учествовати на такмичењу из највише два наставна предмета и једног ваннаставног облика или из једног наставног предмета и два ваннаставна облика образовно-васпитног рада

Школа планира такмичења Годишњим планом рада за наредну школску годину.

Школску комисију за начин вредновања резултата и рангирања ученика на такмичењима образује стручно веће за област предмета. Резултати такмичења су јавни и објављују се наогласној табли школе у дану одржавања такмичења.

Поред такмичарског карактера свој педагошки значај има у зближавању омладине, у размени искустава, у жељи за стваралаштвом и потврђивањем младих у разним областима друштвеног живота.

За учешће на такмичењима ученици се припремају у одговарајућим секцијама а и на додатној настави .

Програм обухвата садржаје који произилазе из потреба и интересовања ученика, материјалних услова и могућности за реализацију.

ДРУШТВЕНО-КОРИСТАН РАД

Циљ друштвено – корисног рада је да васпитава ученике да добровољним радом самостално и у оквиру друштвено-организованих активности у слободном времену, допринесу стварању и унапређивању услова живота и рада људи у ужој и широј друштвеној заједници доприносе у изграђивању културе рада и одговорности према раду..

Задаци су:

- развијање навика ученика да стално и рационално обављају различите послове ради задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи; развој и неговање урбане и комуналне културе;
- развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвено-корисног рада;
- развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

Садржај и облици друштвено корисног рада су следећи:

- одржавање школског простора: уређење учионица, заједничких просторија, уређење школског дворишта (неговање зеленила у згради и дворишту),
- дежурством у школској згради (ученици седмог и осмог разреда),
- учествовање у акцијама сађењем новог дрвећа и украсног растиња,
- израда паноа и зидних новина, израда шема и графикана и других наставних средстава,
- мотивисање ученика за рад и стваралаштво кроз обавештавање ученика о разним занимањима, што ће користити избору позива и бити основа за професионалну оријентацију,
- друге активности за којима се буде указала прилика

Школа ће кроз свакодневни рад одељенских заједница спроводити активности друштвено корисног рада, а поред тога организоваће и једнодневну радну акцију на уређењу школске средине.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ-ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ

Циљ и задаци: задовољавање интересовања ученика, организовање хуманитарних акција, сакупљање добровољних новчаних и других прилога, купо-продаја половних уџбеника, повезивање школе и друштвене средине, усклађивање друштвених и личних интереса и својеврстан начин укључивања у друштвени живот и друге активности за којима се буде указала прилика.

Учешће ученика у раду организације је добровољно. Школа је дужна да створи услове за њен рад, посебно у обезбеђивању ментора из редова наставника као подршке раду организације.

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације у основној школи је развијање спремности ученика да стичу знања о себи и о свету рада, да што објективније процењују своје потребе, способности, интересовања и особине личности у односу на захтеве одређеног занимања и могућности запошљавања и да на основу тога доносе одлуке о избору занимања, као и да што успешније планирају правце свог професионалног развоја.

Пројекат Професионалне оријентације се у Школи спроводи од школске 2011/12.

Петофазни модел професионалне оријентације је пут од пет корака који воде ученике до избора занимања и активног планирања каријере.

- У овом процесу ученик пре свега упознаје себе, своје таленте, особине, вредности и интересовања
- Потом упознаје могућности околине – сазнаје каква све занимања постоје, која су занимања тражена, упоређује их са својим жељама и склоностима. Затим истражује какве су образовне могућности – школе, факултети и неформални образовни курсеви потребни да би се неко успешно бавио жељеним занимањем.
- После овог процеса истраживања, упознавања себе и околине ученик је спреман да донесе одлуку о каријери и креира свој акциони план како ће одлуку спровести у дело.

- Током целог овог процеса млади сазнају да је важно самостално и информисано доносити одлуке, да је важно пажљиво планирати и дисциплиновано спроводити кораке, али и да је у реду грешити и мењати планове, као што се и сами мењамо.

Како би успешно прошли кроз све фазе модела ученицима су на располагању тестови, радионице, практичне вежбе и портфолио за праћење плана каријере.

Све ово је део Плана професионалне оријентације за који је у школи задужен Тим за професионалну оријентацију и то је део Годишњег плана рада школе.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљ овог образовно-васпитног подручја је изграђивање личности оспособљене да брине за сопствено здравље, здравље своје породице, ближе околине и шире друштвене заједнице, развијање љубави и смисла за вредновање животне средине, подстицање младих на активно учешће у њеном очувању и унапређивању, усмеравање и оспособљавање ученика да схвате хуманизацију односа међу људима као пут ослобађања човека од свих предрасуда и као процес хуманизације укупних друштвених односа.

Здравствено-васпитни рад реализоваће се у основној школи, породици, здравственим установама и заједници, при чему је школа на основу Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о основној школи дефинисана као друштвена институција која представља основ васпитања и образовања.

Основни циљеви здравственог васпитања ученика основне школе су:

- стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем здравих односа међу људима;
- унапређење хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље;
- остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика.

За све ученике биће организована здравствена заштита преко Школског диспанзера Дома здравља „Стари град“, у Симиној улици, у Београду, као и преко Диспанзера за физикалну медицину дома здравља (преглед деформитета код ученика и организација корективног рада у Диспанзеру). У сарадњи са ДЗ „Стари град“, МУП-ом општине и града, као и општинском организацијом Црвеног крста организују се и радионице чији је циљ: превенција болести зависности, развијање здравих стилова живота, правилна исхрана...

Стоматолошки прегледи ученика обављаће се у Зубној амбуланти, која се налази у Малој школи. Планирана су и предавања правилној хигијени уста и зуба и коришћењу средстава за хигијену од стране школског стоматолога као сваке године до сада.

Садржаји програма здравственог васпитања ученика реализоваће се кроз редовну наставу, ваннаставне активности и ваншколске активности, а основни сегменти садржаја биће:

- Изграђивање самопоштовања;
- Здрава исхрана;
- Брига о телу;
- Физичке активности и здравље;
- Бити здрав;
- Безбедно понашање;

- Односи са другима;
- Хумани односи међу половима;
- Правилно коришћење здравствених служби
- Здравље и животна средина
- Вештине одолевања притиску
- Вршњачка едукација о репродуктивном здрављу.

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Поред образовних задатака као примарних, школе има **задатак** да подстиче и унапређује социјални статус ученика. У том циљу прати се породични и социјални статус ученика школе, промене које се током времена дешавају на том плану и спроводе се планиране мере. У домену својих могућности школа настоји да побољша положај ученика угрожених социо-економском или породичном ситуацијом обезбеђивањем помоћи или упућивањем на надлежне установе.

Циљ програма социјалне заштите у школи је унапређивање социјалног и породичног статуса ученика како би се створили оптимални услови за раст, развој и напредовање ученика. Такође, потребно је код ученика развијати свест о солидарности, спремност да помогну другима, прихватању различитости.

Садржаји програма	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Формализовање сарадње са Центром за социјални рад и сарадња са Домом здравља општине Стари град	Састанци стручног тима Школе са тимовима релевантних институција по потреби	- Унапређивање сарадње, тј. ефикасније интервенције у случајевима потребе за социјалном и здравственом заштитом -Врло је битно истакнути да је заштита детета јединствен процес у коме учествују различити системи а кључна реч је сарадња.
Сарадња са локалном самоуправом - Општином Стари град	- Састанци координатора Школе и локалне самоуправе	Обезбеђивање средстава за бесплатну исхрану, уџбенике... социјално угроженим ученицима.
Сарадња са Црвеним крстом и МУП-ом општине Стари град	- Организовање хуманитарних акција - Састанци са представницима Муп-а општине Стари град	-Пружање помоћи социјално угроженим ученицима -Превенција и интервенција у случају насиља.
Хуманитарне акције на нивоу Школе Реализација програма превенције насиља, занемаривања и злостављања ученика	Организовање акција Акције Тима за борбу против насиља, занемаривања и злостављања ученика, акције Вршњачког тима	-Умрежавање свих кључних актера социјалне заштите ученика на нивоу Школе.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита и унапређење животне средине има за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину, а васпитни задаци су:

- развијање позитивног односа према природи и природом и радом створеним вредностима,
- оплемењивање уже и шире средине,
- стицање знања о биолошким, физичким, хемијским, историјским, географским, производно – техничким обележјима природе и насељене средине,
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређивању школе, насеља, култивисању расада и неговању паркова,

Садржаји овог програма ће се реализовати кроз наставне предмете: свет око нас, природа и друштво, чувари природе и биологија, кроз часове одељенских заједница, као и кроз следеће активности:

➤ Уређење простора

- акције чишћења дворишта
- брига о цвећу и украсном биљу, као и сађење истог
- уређење учионица
- изложбе ученичких радова у холу школе

➤ Едукација ученика

- посете природњачким изложбама
- еколошке акције
- израда фотографија природе
- сортирање и поновна употреба отпада
- стручна предавања

➤ Праћење утицаја човека на животну средину

- теренске активности
- фотографисање позитивних и негативних примера дејства човека на природу
- анализа начина трошења пијаће воде у домаћинствима.

Обележиће се значајни датуми:

- 16. септембар - Дан озонског омотача
- 24. октобар - Дан борбе против климатских промена
- 7. новембар - Дан науке
- 23. новембар - Дан златне јесени
- 11. децембар - Дан планина
- 26. јануар - Светски дан образовања о заштити животне средине
- 22. март - Светски дан заштите вода,
- 7. април - Светски дан здравља,
- 22. април - Дан планете земље
- 15. мај - Дан акције за климу
- 31. мај - Светски дан борбе против дуванског дима
- 5. јун - Светски дан заштите животне средине

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ сарадње школе са локалном самоуправом је унапређивање образовно-васпитног рада, резултата тог рада и општег културног и образовног нивоа живота и рада у друштвеној средини.

Из овог циља проистичу следећи **задачи** школе:

- обезбедити сарадњу са породицом и свим чиниоцима друштвене средине;
- активно деловати на младе у својој средини;
- обезбедити учешће друштвене средине у остваривању циљева, задатака и садржаја рада у школи (учешће културних и друштвених институција);
- прилагодити облике и садржаје културне и јавне делатности улози школе и потребама друштвене средине;
- анимирати све чиниоце да стварају материјалне и друге услове за рад у школи;
- стално доприносити подизању и развијању културе рада и живљења.

Ради успешније интеграције у друштвену средину, школа ће остварити сарадњу са органима управе, локалне самоуправе, предузећима... Основна подручја деловања (узајамног) школе и друштвене средине биће:

- укључивање представника друштвене средине у одлучивање о условима рада школе, усклађеном васпитном деловању на младе и у процесу демократског развоја;
- коришћење услова у сарадњи са друштвеном средином, предузећима и организацијама у свим областима;
- отварање школе за сарадњу са заинтересованим лицима и организацијама, као и са родитељима за друштвене, културно-уметничке и спортске активности.

Посебно интензивна сарадња ће се одвијати са:

- ✓ основним, средњим школама, као и са факултетима,
- ✓ Министарством просвете, Школском управом у Ваљеву,
- ✓ Културним установама (Дечији културни центар, Библиотека "Милутин Бојовић", Дечје одељење градске библиотеке, Позориште "Душко Радовић")
- ✓ Природначки музеј, Зоолошки врт, Ботаничка башта
- ✓ Музеји (Етнографски, Народни, Музеј шумраства и лова, Вуков и Доситејева музеј, Музеј Николе Тесле, Педагошки музеј,
- ✓ Домом здравља Стари град,
- ✓ Центаром за промоцију науке
- ✓ средствима јавног информисања,
- ✓ спортским клубовима,
- ✓ МУП -ом општине Стари град,
- ✓ Националаном службом за запошљавање итд.

Ове задатке школа остварује кроз сарадњу са родитељима, деловањем у друштвеној средини, кроз активности стручних актива и тимова, као што су: Тим за промоцију школе, Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Тим за инклузивно образовање, Ученички парламент, као и кроз учешће у пројектима који се реализују у локалној средини.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

У циљу стварања услова за квалитетнији наставни и васпитни рад и постизања бољих знања и васпитних резултата, школа ће и ове године успоставити садржајну и разнолику сарадњу са родитељима ученика. Та сарадња ће се одвијати кроз следеће облике:

- индивидуалне контакте одељенских старешина у оквиру тзв. Дана отворених врата, као и кроз непосредне контакте са осталим наставницима, када се за то укаже потреба, али увек у договору и са знањем одељенских старешина у циљу сталног праћења развоја и решавања проблема ученика,
- родитељске састанке, најмање четири пута годишње (на крају наставних периода), али по потреби и чешће,
- састанке са групом родитеља када се решавају нека општа питања везана за рад целог одељења,
- Савет родитеља школе, који својим закључцима и одлукама, као и саветодавном активношћу усмерава целокупан рад школе у циљу стварања услова за континуирани и несметани васпитно-образовни рад, у складу са школским календаром и у што бољим материјалним, техничким и безбедносним условима.

Укључивањем родитеља у васпитно-образовни рад школе, као и у праћење и подстицање развоја њихове деце и усклађивање педагошког деловања породице, наставника и стучних сарадника, остварује се:

- међусобно информисање родитеља и наставника о здрављу, психофизичком и социјалном развоју ученика, резултатима учења и понашања ученика, условима живота у породици, школи и друштвеној средини и предлагање мера за осигурање квалитета и унапређивање образовно-васпитног рада
- едукација родитеља за остваривање успешне васпитне улоге у породици и то:
- здравствено васпитање (разне теме здравствене заштите и превентиве, менталне хигијене и хигијенских навика, болести зависности, припадности верским сектама и сл.)
- психолошко образовање (психолошке карактеристике детета у основној школи, проблеми учења и рада, развој индивидуалности, креативност и социјализација деце, хумани односи међу половима)
- педагошко образовање (васпитна улога породице, обавезе ученика у слободном времену, друштвено васпитање деце, професионална оријентација и слично)
- управљачка улогу кроз учешће изабраних представника родитеља деце у раду Школског одбора као органу управљања у којем разматрају намену коришћења средстава од донација и од проширене делатности установе, предлоге програма образовања и васпитања, развојног плана, годишњег плана рада, извештаје о њиховом остваривању, вредновању и о самовредновању; поред тога родитељи имају свог представника у Савету родитеља, стручном активу за развојно планирање, тиму за самовредновање, тиму за заштиту од насиља, тимовима за додатну подршку у чијем раду учествују
- сарадњу са родитељима у реализацији неких задатака и делова Годишњег плана рада школе (ШРП, самовредновање, Савет родитеља даје сагласност на програм и организовање екскурзије и наставе у природи: предлага и бира дестинације излета, екскурзија и наставе у природи, врши избор извођача излета, екскурзија и наставе у природи, разматра извештај о остваривању екскурзија, излета и наставе у природи; учествује у поступку предлагања изборних предмета и поступку избора ученика, слободне активности, спортске и културне, на волонтерској основи родитељи учествују у реализацији појединих наставних јединица, програма професионалне оријентације, ваннаставних активности, помажу у решавању материјалних проблема школе (омогућујући набавке и поправке на школским објектима,

одржавајући елементарне хигијенске услове и сл), у решавању социјалних проблема (донирајући излете и рекреативну наставу ученика из социјално угрожених породица и обезбеђујући књиге или др. награде за најуспешније ученике) и разматра друга питања утврђена статуом

- Школа и родитељи посредују у контактима са установама и институцијама из окружења ради решавања актуелних питања.
- ради праћења успешности програма сарадње са породицом, школа ће на крају сваког полугодишта, организовати анкетирање родитеља, односно старатеља, у погледу њиховог задовољства програмом сарадње са породицом и у погледу њихових сугестија за наредно полугодиште,

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Настава у природи је облик образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни и изборни наставни предмети и ваннаставне активности из наставног плана и програма за први циклус основног образовања и васпитања – у климатски погодном месту из здравствено-рекреативних, образовно-васпитних и социјалних разлога. За укупан развој личности ученика настава у природи има вишеструки значај – здравствени, педагошки и социјални. Уз повећани обим физичке активности, у здравој животној средини, овај облик образовно-васпитног рада доприноси очувању и унапређивању укупног здравља ученика. Образовна-васпитна вредност наставе у природи је у томе што се непосредним опажањем природне и друштвене средине и потпуним доживљајем стварности, коју треба проучавати, омогућује утврђивање и проширивање постојећих и стицање потпунијих, дубљих и трајнијих знања. Директан контакт и интеракција са природним окружењем доприноси бољем учачавању законитости које важе у природи и схватању значаја њене заштите и очувања. Боравак ученика у природи доприноси и њиховој социјализацији јер се кроз целодневне заједничке активности међусобно боље упознају, сарађују и зближавају. Подстиче се, такође, њихова одговорност и самосталност у обављању личне хигијене и бриге о себи.

При организацији наставе у природи потребно је придржавити се стручних педагошко-психолошких и дидактичко-методичких упутстава како би се у што већој мери остварили постављени циљеви.

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима.

Задаци и садржаји наставе у природи остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег програма рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима; - подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Настава у природи пружа могућности интердисциплинарног повезивања садржаја различитих наставних предмета и других ваннаставних активности. Планирање садржаја овог облика рада врши се на основу наставних програма обавезних и изборних наставних предмета из којих се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује. У самим наставним програмима за поједине предмете могу се наћи садржаји који експлицитно или имплицитно упућују на погодност овог облика образовно-васпитног рада (свет око нас, природа и друштво, физичко васпитање, ликовна култура, музичка култура, чувари природе, народна традиција, грађанско васпитање...).

Један од битних услова успешне реализације овог облика образовно- васпитног рада јесте припрема ученика, родитеља и наставника. Одвајање ученика од породице у дужем временском периоду и боравак у новим условима представља озбиљан захтев за ученике тог узраста и зато је важно да буду добро припремљени за оно што их очекује на настави у природи. Припрема подразумева да се ученици унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. Ученицима треба пружити прилику да питају и добију одговор о свему што их занима, а наставник треба да чује и уважи, у мери у којој је то могуће, њихове потребе, жеље и интересовања. Посебну пажњу треба посветити делу припреме у коме се

наставник са ученицима договора око правила понашања током извођења наставе у природи – уз разумевање зашто је важно њихово поштовање. Припрема родитеља подразумева организовање родитељских састанака и пружање информација о основним географским карактеристикама и климатским условима краја у коме се организује настава у природи, времену одласка, дужини боравка, цени, документацији коју треба припремити, условима смештаја, исхране, здравствене заштите, условима живота и рада ученика, могућностима комуникације са децом и сл. Истовремено се родитељима дају детаљна упутства о припреми деце, са списком неопходног прибора за личну хигијену, писање, потребном гардеробом... Ради прикупљања важних информација везаних за здравствени и психофизички статус деце, њихове особености, специфичне навике и интересовања, организују се са родитељима посебни разговори. Припрема наставника обухвата индивидуалну и заједничку припрему. Заједничка припрема се одвија путем краћих састанака на нивоу школе. На њима се разматрају најважнија организациона питања о месту и условима боравка, цени и сл. Индивидуална припрема обухвата добро информисање наставника о географским и геолошким карактеристикама краја, о флори и фауни, историјским подацима, значајним културним, привредним и другим објектима који се могу посетити, обичајима и етнографским карактеристикама подручја и места на коме ће се одвијати настава у природи. На основу прикупљених података и постављених циљева и задатака наставе у природи, наставник саставља програм који ће се реализовати (пored садржаја наставе програм поседује и спортско-рекреативне и културне активности, друштвене игре, типске вечерње програме...), одабира методе и облике рада, одређује динамику активности и припрема све што ће му обезбедити ефикасан и успешан рад. Дobar програм наставе у природи поседује чврсту структуру, која пре свега указује шта треба постићи. Како је немогуће предвидети све факторе који су од утицаја на њену реализацију неопходни су и оперативни планови који поседују флексибилност, односно прилагодљивост датим околностима нпр. лошим временским условима.

Реализација постављених циљева наставе у природи у великој мери зависи од способности наставника да са ученицима успешно ради и ван учионице. Његова улога је сада сложенија и захтевнија јер, осим што организује и реализује редовну наставу и предвиђене активности, брине и о безбедности ученика. У свом раду он треба да уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

Приликом остваривања програма наставе у природи треба што више наставних и ваннаставних активности реализовати у природном окружењу – уз смењивање редовне наставе, самосталних активности ученика, спортско-рекреативних и културних активности, игре и забаве, пасивног и активног одмора.

По повратку са наставе у природи, стечена знања и искуства треба што више интегрисати у наставни процес и омогућити ученицима да искажу своје утиске и осећања о ономе што су доживели.

Циљ и задаци екскурзија

Циљ екскурзије, као облика образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању циљева и задатака образовања и васпитања, циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање с појавама и односима у природној и друштвеној средини, с културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

Задаци екскурзије су:

- продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика,
- повезивање и примењивање знања и умења,

- развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима,
- неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва,
- успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно,
- проучавање објеката и феномена у природи,
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,
- упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева,
- развој и практиковање здравих стилова живота,
- развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња,
- развијање способности проналажења, анализирања и саопштавања информација из различитих извора,
- оснаживање ученика у професионалном развоју,
- подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање,
- развијање способности оријентације у простору.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА ЕКСКУРЗИЈА

Први циклус основног образовања и васпитања

У складу с наставним програмом, на екскурзијама- излетима се могу реализовати следећи програмски садржаји:

- Уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Србије.
- Посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња у околини и Србији).
- Посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе...).
- Упознавање с прошлoшћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника...).
- Развијање способности оријентације у простору и времену.
- Обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране).
- Обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине...).

Други циклус основног образовања и васпитања

У складу с наставним програмом, на екскурзијама се могу реализовати следећи програмски садржаји:

- Посете које омогућавају упознавање са природним лепотама, природно-географским и друштвено-географским одликама Србије (планине, реке, језера, бање, биљни и животињски свет, заштићени природни објекти и национални паркови, становништво, народи и етничке заједнице у Србији...).
- Обилазак праисторијских, античких, средњовековних, нововековних и локалитета савременог доба.
- Обилазак Београда, престонице Србије.

- Обилазак установа културе у Србији.
- Обилазак привредних друштава и јавних предузећа (предузећа у областима прехране, хемијске, машинске и електроиндустрије, индустрије грађевинског материјала, енергетике...).

УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЕКСКУРЗИЈА

Многа знања, умења и ставове ученици најцелисходније стичу и развијају кроз активности које се одвијају ван учионице. Екскурзије су зато важан облик рада са ученицима који пружа велике могућности за остваривање бројних задатака образовања и васпитања. Наведене задатке екскурзије, који су бројни и разноврсни, треба посматрати кроз чињеницу да се екскурзије реализују током целокупног основног образовања и васпитања и да постоји кумулативни ефекат тог облика рада, који најчешће није могуће одмах у целости сагледати. Пуни смисао и оправданост постојања екскурзије је управо у њеној трансферној вредности на даљи развој ученикове личности.

У избору програмских садржаја и маршрута екскурзија, као и њиховог трајања, потребно је узети у обзир захтеве наставних програма свих предмета које ученици изучавају у тој школској години, циљеве и задатке екскурзије, узраст ученика и њихове психофизичке способности.

У стручној припреми учествују сви наставници водећи рачуна да се кроз екскурзију што више повежу образовно-васпитни захтеви различитих наставних предмета. У стручним и педагошко-методичким припремама, имајући у виду циљ и задатке сваке екскурзије, наставници треба пажљиво да се упознају са маршрутом и могућностима које она пружа, како за стицање нових, тако и за продубљивање и систематизацију већ усвојених знања.

Наставничко веће може да одреди једног наставника за стручног вођу пута, који ће на себе преузети обавезу стручне припреме екскурзије. Он ће, консултујући предметне наставнике и доступну литературу (приручнике, монографије места, проспекте, туристичке водиче, путописе...), сачинити оперативни план рада за сваки дан на екскурзији, са прецизно одређеним објектима и местима који ће бити посећени и активностима које треба реализовати. Оперативни план екскурзије биће саопштен ученицима, а предметни наставници могу да формирају ученичке групе које ће добити задужење да, на основу препоручене литературе, саставе кратке реферате који ће бити прочитани приликом посете одређеним објектима или током путовања кроз поједине крајеве.

Помоћ у припреми екскурзије могу пружити и родитељи који поседују знања и искуства релевантна за њену организацију и реализацију. На екскурзији треба водити рачуна о физичком и психичком капацитету ученика одређеног узраста, посебно о правилној расподели активности и периода одмарања. Због обиља утисака и специфичних околности у којима се одвија екскурзија тешко је дужи временски период одржавати пажњу ученика. Треба избегавати опширна предавања, објашњења са великим бројем података и активности које су дуготрајне и замарајуће. Део времена може се посветити организовању такмичења у разним дисциплинама: фудбалу, кошарци, одбојци, трчању, скакању, певању, рецитовању, квизовима и сл. Пре разгледања неког објекта било би корисно одржати кратак састанак са тамошњим стручњацима (кустосима, водичима, инжењерима...), упознати их с циљем посете и замолити их да њихово излагање буде прилагођено ученицима.

Ако излагање стручног водича превазилази могућности ученика да га разумеју, наставник треба да интервенише и пружи појашњења која одговарају предзнању ученика, њиховом узрасту и интересовањима. Подразумева се да сва излагања на екскурзији којима се објашњавају различите појаве у природи и друштву морају бити на потребном научно-стручном нивоу.

Посете привредним предузећима треба искористити за потпуније информисање ученика о појединим занимањима како би се по завршетку основног образовања и васпитања лакше определили за одређени позив.

Реализација постављеног циља екскурзије у великој мери зависи од способности наставника да са ученицима успешно ради и ван учионице. Његова улога је сада сложенија и захтевнија, јер осим што организује и реализује предвиђене активности, брине и о безбедности ученика који су током екскурзије одвојени од својих породица. У свом раду наставник треба да уважава узрасне

карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

По повратку са екскурзије, стечена знања и искуства треба што више интегрисати у наставни процес. Пожељно је са ученицима разменити утиске, извршити систематизацију и обраду података добијених током екскурзије, а од прикупљеног материјала (цртежи и фотографије музејских експоната, биљног и животињског света, културно-историјских споменика, установа културе, природних лепота...) приредити изложбу, као пригодан начин да се реализована екскурзија представи на нивоу школе.

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Основа Програма рада школске библиотеке основне школе формулисана је Законом о основном образовању и васпитању, члан 50.

Школска библиотека је место библиотечко-информационе, васпитно-образовне и културне активности школе. У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко-информациона грађа (књиге, серијске публикације и др.) и извори. Библиотека је дужна да у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике. Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота. Школа је дужна да има школску библиотеку, у складу са законом. Програм рада школске библиотеке саставни је део школског програма.

**Основна школа „Вук Караџић“
Школски програм 2019-2022.**

Садржаји програма	Активности ученика	Активности библиотекара	Циљеви и задаци садржаја програма
Промовисање програма читања и културних догађаја кроз квизове, такмичења, изложбе, постављање паноа на задате теме (Читалачка значка, такмичење рецитатора, литерарни конкурси...)	Припремање материјала на задате теме, постављање паноа	Анализирање потреба за информацијама и изворима знања ученика у образовном процесу школе. Учешће у реализацији такмичења, квизова. Организација сусрета са писцима и другим личностима из културног живот.	Развијање компетенција ученика – комуникација на матерњем језику и културно изражавање: развијање културе читања код ученика, говорне културе као и потреба, навика и интересовања за коришћење библиотечке грађе Информисање ученика о различитим занимањима - реализација дела програма професионалне оријентације
Савладавање вештине учења (прикупљање, бирање, бележење, вредновање)	Коришћење библиотечких извора при учењу	Упућивање ученика у различите методе и облике учења и изворе коришћења знања.	Развијање компетенција ученика- учење како се учи: оспособљавање за самостално коришћење и проналажење различитих извора знања, оспособљавање ученика у овладавању вештина за учење током читавог живота—
Сарадња са осталим библиотекама на нивоу општине и града и Дечјим савезом		Праћење календара и укључивање у активности других библиотека и организација	

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Безбедност и здравље на раду подразумева остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља запослених и других лица који на то имају право. Интерес школе, свих субјеката и сваког појединца је да се оствари највиши ниво безбедности и здравља на раду, да се нежељене последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом сведу на најмању могућу меру, односно да се остваре услови рада у којима би запослени имао осећај задовољства при обављању својих професионалних задатака. За остваривање оваквог циља неопходан је систематски приступ у превентивно моделовању и повезивање свих субјеката који су носиоци одређених обавеза и активности.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђују се применом савремених, техничких, здравствених, образовних, социјалних и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и њиховог свођења на најмању могућу меру у поступку :

- одржавање процеса рада са свом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада запослени и усклађивање хемијских, физичких и биолошких штетности, микроклиме и осветљења на радним местима и у радним и помоћним просторијама са прописаним мерама и нормативима за делатности које се обављају на тим радним местима и у тим радним просторијама.
- оспособљавање, образовање и васпитање у области безбедности и здравља на раду.

Оспособљавање за безбедност и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места.

Запослени у Школи имају право да изабере једног или више представника задужених за безбедност и здравље на раду.

Обавезе лица за безбедност и здравље на раду у Школи:

- Организује и контролише спровођење мера безбедности и здравља на раду у Школи и предлаже мере уклањања уочених недостатака
- Учествоје у припреми акта о процени ризика
- Организује набавку средстава и опреме личне заштите у Школи у сарадњи са директором
- Учествоје у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада
- Организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине, као и проверу и испитавање опреме за рад, ангажује правна лица са лиценцом за обављање наведених прегледа и испитивања када то потребно у складу са Законом:
- Организује оспособљавање одговарајућег броја запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности:
- Свакодневно прати и контролише примену мера безбедности и здравља запослених на раду:
- Припрема упутства за безбедан и здрав рад;
- Забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог;
- Сарађује са службом медицине рада, инспекцијским органима и др. по свим питањима из области безбедности и здрављу на раду;

- Учествоје у предузимању конкретних мера ради извршавања наложених обавеза од стране надлежне инспекције рада;
- Води прописану евиденцију у области безбедности и здравља на раду.

СТРУЧНИ ОРГАНИ ШКОЛЕ

Стручни органи школе су: Наставничко веће, Разредно веће, Одељењско веће, Стручна већа за области предмета, Педагошки колегијум, Стручни активи и Тимови.

НАСТАВНИЧКО ВЕЋЕ

Наставничко веће чине наставници и стручни сарадници.

Наставничко веће у оквиру и поред послова из опште надлежности стручних органа, обавља посебно следеће послове:

- Утврђује план рада и подноси извештаје о његовом остваривању;
- Стара се о остваривању програма образовања и васпитања;
- Анализира извршавање задатака образовања и васпитања у школи и дому
- Планира и организује облике ваннаставних активности ученика;
- Предлаже поделу разреда на одељења и број ученика у одељењима;
- Даје мишљење директору за одређивање одељењских старешина;
- Припрема календар такмичења ученика и обезбеђује услове за њихово припремање;
- Врши надзор над радом стручних органа;
- Разматра извештаје директора, одељењских старешина и стручних органа;
- Даје мишљења и предлоге о питањима из надлежности стручних органа (наставни планови и програми, уџбеници и др.)
- Доноси одлуку о похваљивању и награђивању ученика;
- Изриче ученицима васпитно-дисциплинске мере „укор наставничког већа“ и „искључење из школе“;
- Утврђује испуњеност услова за брже напредовање ученика;
- Именује чланове стручног актива за развој школског програма;
- Предлаже чланове школског одбора из реда запослених;
- Предлаже члановестручног актива за развојно планирање из редова наставника и стручних сарадника;
- Даје мишљење Школском одбору за избор директора;
- Предлаже коришћење права за неплаћено одсуство, на захтев запосленог из реда наставног особља;
- Доноси одлуку о ослобађању ученика од наставе физичког васпитања и од оцењивања из тог предмета, на предлог лекара;
- Врши друге послове одређене законом и Статутом установе.

ОДЕЉЕЊСКО ВЕЋЕ

Одељењска већа чине наставници који изводе наставу у одређеном одељењу.

Одељенска већа у оквиру и поред послова из опште надлежности стручних органа, обављају посебно следеће послове:

- Утврђивање бројног стања ученика и структура одељења,
- Утврђивање распореда писмених задатака,
- Анализа успеха и владања ученика на класификационим периодима са мерама за побољшање, као и на крају наставне, односно школске године,
- Обавезе и одговорност ученика,
- Анализа васпитног рада са ученицима, изрицање васпитних мерама (укор одељењског већа),
- Предлози за награде и похвале за најбоље ученике,
- Анализа реализације наставног плана и програма,
- Организација допунске и додатне наставе,
- Пружање помоћи ученицима са тешкоћама у савладавању наставног градива
- Организација екскурзија, ваннаставних активности и такмичења

РАЗРЕДНО ВЕЋЕ

Разредна већа чине наставници који изводе наставу у одређеном разреду.

Разредна већа у оквиру и поред послова из опште надлежности стручних органа, обављају посебно следеће послове:

- Договор о одржавању родитељских састанака
- Договор о учбеницима, прибору и опреми коју ће ученици користити
- Усклађивање недељног распореда часова
- Утврђивање распореда писмених задатака и других писмених провера знања из свих предмета
- Упознавање са бројним стањем ученика у одељењима
- Евидентирање ученика за рад у допунској, додатној настави, слободним активностима и секцијама
- Анализа успеха и дисциплине на крају сваког класификационог периода, као и спровођење мера за побољшање успеха ученика
- Реализација часова редовне, допунске и додатне наставе, слободних активности, секција и других активности ученика
- Идентификација ученика који слабије напредују у раду и утврђивање мера за побољшање успеха, као и идентификација надарених ученика и утврђивање мера за њихову афирмацију
- Организовање родитељских састанака
- Организација прославе Дечје недеље, Дана школе, Светог Саве, Недеље лепих речи, спортских активности
- Реализација школских такмичења
- Организација систематског прегледа ученика
- Припрема и организација завршног испита
- Организација прославе матурске вечери
- Утврђивање ученика за полагање поправних и разредних испита
- Ефекти допунске и додатне наставе
- Анализа остварене сарадње са родитељима

СТРУЧНО ВЕЋЕ

Према сродности предмета и специфичности у методици извођења наставе за поједине предмете, образују се **стручна већа** наставника које одређује Наставничко веће.

Седнице стручних већа припрема и њима руководи наставник кога Наставничко веће бира на почетку сваке школске године.

План рада стручног већа утврђује се за сваку школску годину, а потврђује га Наставничко веће.

Општи задаци стручног већа су:

- подела предмета на наставнике;
- планирање распореда градива за школску годину;
- разматрање стручних питања ради усавршавања наставно-васпитног процеса и предлагање Наставничком већу доношења одговарајућих одлука ради усавршавања рада наставника;
- утврђивање основних оквира годишњег плана рада, а нарочито у погледу распореда наставног градива у току школске године;
- усклађивање индивидуалних планова рада наставника, сугеришући им на коришћење бољих метода, облика и средстава рада;
- разматрање задатака и резултата у раду наставника по разредима и обезбеђивање континуитета у излагању материје и узајамне повезаности наставног градива;
- пружање помоћи наставницима у савлађивању одређених планских садржаја, а нарочито приправницима;
- давање предлога Наставничком већу о начину и плану стручног образовања и усавршавања наставника;
- анализа нормативних наставних средстава, простора, опреме и норматива наставног кадра;
- давање мишљења о нормативима за 40-часовну радну недељу;

Стручна већа у школи:

- **Стручна већа за разредну наставу**
- **Стручно веће за продужени боравак**
- **Стручно веће за друштвене науке**
- **Стручно веће за стране језике**
- **Стручно веће за природне науке**
- **Стручно веће уметности и вештина**

ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ

Педагошки колегијум чине председници стручних већа и стручних актива и представник стручних сарадника.

Педагошки колегијум разматра питања и даје мишљење у вези са пословима директора:

- о планирању и организовању остваривања програма образовања и васпитања и свих активности установе; о осигурању квалитета, самовредновању, остваривању стандарда постигнућа и унапређивању образовно-васпитног рада;

- о осигурању квалитета, самовредновању, остваривању стандарда постигнућа и унапређивању образовно-васпитног рада; остваривању развојног плана установе; сарађује са органима јединице локалне самоуправе, организацијама и удружењима;
- организује и врши педагошко-инструктивни увид и прати квалитет образовно-васпитног рада и педагошке праксе и предузима мере за унапређивање и усавршавање рада наставника, васпитача и стручног сарадника;
- планира и прати стручно усавршавање и спроводи поступак за стицање звања наставника, васпитача и стручног сарадника;

Педагошким колегијумом председава и руководи директор, односно помоћник директора, а одељењским већем одељењски старешина.

СТРУЧНИ АКТИВИ И ТИМОВИ

ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Стручни актив за развој школског програма чине представници наставника и стручних сарадника. Чланове стручног актива за развој школског програма именује Наставничко веће.

Основни задатак Стручног актива за развој школског програма је унапређивање образовно-васпитног рада.

Циљ: Ради реализације образовно-васпитног процеса и његовог организовања на основама савремених достигнућа у педагошкој теорији и пракси и важно је присуство перманентне активности стручно-педагошких органа школе на потпуној реализацији Школског програма.

Поред педагошких руководилица, стручних и управних органа школе, реализацију ће пратити и стручни актив за развој школског програма.

Програмски задаци праћења и развоја школског програма:

- анализа остварености реализације Школског програма
- анализа резултата самовредновања Школског програма
- реализација активности предвиђених Школским развојним планом
- праћење измена и допуна наставних планова и програма
- израда анекса Школском програму.

Начини праћења и развоја школског програма су: извештаји стручних већа, увид у педагошку документацију, дискусија, увид у законска акта, праћење извештаја, усаглашавање, анализа плана рада.

ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНОГ АКТИВА ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ

Школско развојно планирање је стратешки процес континуираног планирања у школама и основа за остваривање неопходних промена у свим сегментима школског живота. Даје подршку професионалном развоју наставника, а квалитет рада наставника се одређује помоћу професионалних компетенција. То је стваралачки процес који подразумева препознавање аутентичних потреба школе, а састоји се у истраживању тих потреба и осмишљавању начина да се

оне задовоље. Овај процес се одвија од садашњег до жељеног стања, тако да се стратешки правци, циљеви и задаци њиме одређени, одвијају постепено, један за другим.

Све ово захтева стрпљење и ангажовање већине актера школског живота, а промене траже детаљну анализу и прерасподелу улога и задатака школе и запослених у образовању. Школа постаје јединица промене јер све њене интересне групе граде и развијају заједничку мисију и визију којој теже.

Стручни актив за развојно планирање чине представници наставника и стручних сарадника, ученика и Савета родитеља. Представнике наставника и стручних сарадника предлаже Наставничко веће школе, представнике ученика Ученички парламент, а представника родитеља предлаже Савет родитеља.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

Самовредновање је поступак којим се вреднује сопствена пракса и сопствени рад, полазећи од анализе шта је и како је урађено.

Циљ самовредновања је унапређивање квалитета рада школе. Самовредновање је истовремено и знак да је школа спремна да прихвати одговорност за сопствени рад и развој. То није једини облик вредновања рада, али је основа за друге врсте вредновања..

Стручни актив за развојно планирање и **Тим за самовредновање рада школе** поред послова из опште надлежности стручних органа обавља посебно следеће послове:

- доноси програм рада и подноси извештаје о његовој реализацији,
- израђује нацрт Развојног плана Школе,
- израђује пројекте који су у вези са развојним планом Школе,
- прати реализацију Развојног плана Школе.

У оквиру самовредновања, процењује се седам кључних области:

1. Програмирање, планирање и извештавање
2. Настава и учење
3. Постигнућа ученика
4. Подршка ученицима
5. Етос
6. Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Професионални развој је сложен процес који подразумева стално развијање компетенција наставника, васпитача и стручног сарадника ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја деце и ученика и нивоа постигнућа ученика.

Стручно усавршавање представља стални, плански и систематизовани и програмирани процес а којим се обезбеђује: стицање нових и што савременијих педагошких, психолошких методичких и дидактичких знања и усавршавање тих знања до нивоа њихове примене у раду са

ученицима и родитељима ученика, стално праћење нових достигнућа у струци, продубљивање и развој стеченог знања из области педагогије, психологије и методике у функцији остваривање наставних садржаја, полазећи од узраста детета и ученика, њихових психолошких карактеристика, могућности и потреба, увођење нових знања у образовни и васпитни рад са ученицима

Задаци Тима за стручно усавршавање:

- јачање компетенција наставника
- унапређивање образовно-васпитног рада
- остваривање циљева и стандарда постигнућа ученика

Потребе и приоритете стручног усавршавања установа планира на основу исказаних личних планова професионалног развоја наставника, васпитача и стручних сарадника, резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености стандарда постигнућа, задовољства ученика и родитеља, односно старатеља деце и ученика и других показатеља квалитета образовно-васпитног рада.

Лични план професионалног развоја наставника и стручних сарадника сачињава се на основу самопроцене нивоа развијености свих компетенција за професију наставника, васпитача и стручног сарадника (у даљем тексту: компетенције).

Стално стручно усавршавање остварује се активностима које:

1. Предузима установа у оквиру својих развојних активности, и то: .

- извођењем угледних часова, односно активности са дискусијом и анализом;
- излагањем на састанцима стручних органа и тела које се односи на савладан програм стручног усавршавања или други облик стручног усавршавања ван установе, приказ књиге, приручника, дидактичког материјала, стручног чланка, различите врсте истраживања,
- студијско путовање и стручну посету и др. са обавезном дискусијом и анализом;
- остваривањем:
 - ✓ истраживања
 - ✓ пројекта образовно-васпитног карактера у установи;
 - ✓ програма од националног значаја у установи;
 - ✓ програма огледа, модел центар;
 - ✓ облика стручног усавршавања који је припремљен и остварен у установи у складу са потребама запослених;

2. Спровode се по одобреним програмима обука и стручних скупова

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ

Тим за инклузивно образовање чине: одељењски старешина и предметни наставници, стручни сарадник, специјални педагог, родитељ, односно старатељ детета којем је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, а по потреби педагошки асистент и стручњак ван установе, на предлог родитеља.

Инклузија је процес решавања и реаговања на разноврсност потреба свих ученика кроз све веће учествовање у учењу, културама, заједницама и све мању искљученост у оквиру образовања и из њега. Он обухвата промене и измене садржаја, приступа, структура и стратегија, са заједничком визијом која обухвата сву децу одговарајуће старосне доби и са убеђењем да је редовни образовни систем одговоран за образовање све деце.

Инклузивно образовање је процес деловања и одговарања на различите образовне потребе свих ученика кроз повећавање учешћа у учењу, култури и заједници и смањивања искључености из образовања.

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

Циљи инклузивног образовања у школи је идентификација ученика који из различитих разлога теже напредују у раду, заостају у праћењу наставе, имају тешкоћа у адаптацији, као и утврђивање узрока таквог понашања, а потом ублажавање и исправљање изражених тешкоћа, као и сарадња са Интерресорном комисијом за пружање подршке деци са сметњама у развоју.

Поред активности предвиђених за рад са децом која имају тешкоће у савладавању редовног школског програма, у плану инклузивног образовања су предвиђене активности за пружање подршке талентованим и надареним ученицима.

Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања детета и ученика у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

Тим за инклузивно образовање, у оквиру и поред послова из опште надлежности стручних органа обавља посебно следеће послове:

- доноси план рада и подноси извештаје о његовој реализацији;
- учествује у изради програма образовања и васпитања;
- утврђује предлог индивидуалног образовног плана за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању и васпитању;
- израђује пројекте који су у вези са програмом образовања и васпитања;
- прати реализацију школског програма и индивидуалног образовног плана

Индивидуалним образовним планом утврђује се прилагођен и обogaћен начин образовања и васпитања детета и ученика, а посебно:

- дневни распоред часова наставе у одељењу
- циљеви образовно-васпитног рада;
- посебне стандарде постигнућа и прилагођене стандарде за поједине или за све предмете са образложењем за одступање од посебних стандарда;
- индивидуални програм по предметима, односно садржаје у предметима који се обрађују у одељењу и раду са додатном подршком;
- индивидуализован начин рада наставника, односно индивидуализован приступ прилагођен врсти сметње.

За ученика са изузетним способностима установа такође доноси индивидуални образовни план.

Индивидуални образовни план у установи доноси педагошки колегијум на предлог стручног тима за инклузивно образовање.

Родитељ, односно старатељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана

Наставник при планирању свог рада у одељењу, односно групи усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ОРИЈЕНТАЦИЈУ

Тим за професионалну оријентацију чине представници наставника, стручни сарадници, представник Савета родитеља као и представник Ученичког парламента.

Професионална оријентација у школи одвија се током целе школске године, и то, кроз наставне и ваннаставне активности и кроз посебне облике рада на професионалној оријентацији а у извођењу учествују непосредно сви чланови колектива што је и наведено у оквиру Програма професионалне оријентације у ово документу.

Циљ рада на професионалној оријентацији у основној школи је подстицање професионалног развоја ученика и пружање помоћи појединцу да формира реалну слику о својим способностима, особинама личности, интересовањима и да на основу тога одабере средњу школу у планира свој професионални развој.

Задаци:

Ученици треба :

- да открију, истраже и преиспитају сопствене жеље, интересовања и склоности;
- да уоче таленте и способности;
- да у складу са сопственим интересовањима стекну детаљније увиде у одабране могућности школовања и занимања;
- да се упознају са светом рада и занимања са културних, економских, социјалних и еколошких становишта;
- да помоћу реалних сусрета стекну увиде у свет рада и занимања;
- да буду у стању да изграде личну стратегију за сопствено планирање каријере и живота;

**ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ЗАШТИТИ УЧЕНИКА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ,
НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА**

Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања чине: представници наставника, стручни сарадници, представници Савета родитеља као и представници Ученичког парламента. Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања именује директор.

Програм заштите утврђује се на основу анализе стања безбедности, присуности различитих облика и интензитета насиља, злостављања и занемаривања у установи, специфичности установе и резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе. Програмом заштите дефинишу се превентивне и интервентне активности, одговорна лица и динамика остваривања.

Програм заштите садржи:

Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, у оквиру и поред послова из опште надлежности стручних органа обавља посебно следеће послове:

- доноси план рада и подноси извештаје о његовој реализацији;
- учествује у изради аката који се односе на заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- израђује пројекте који су у вези са заштитом;
- прати реализацију одредаба Статута и других општих аката чија је примена важна за заштиту;
- предузима мере које су у вези са заштитом, по пријави запослених у Школи, ученика, родитеља ученика или трећих лица, или по сопственој иницијативи;
- сарађује с органима Школе и другим субјектима у Школи и ван Школе на испуњавању задатака из своје надлежности.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ШКОЛСКИ МАРКЕТИНГ

Промоција школе подразумева низ активности којима се остварује боља комуникација са ученицима, родитељим и широм друштвеном заједницом у циљу боље размене информација и очувања угледа. Промоција и маркетинг школе уз истицање онога што је посебно вредно и специфично, неопходни су да би се привукла пажња јавног мњења.

Циљеви:

- повећати углед и промовисати рад школе у локалној заједници;
- представити школу у јавности чиме ће се приказати целокупни рад у школи;
- унапредити углед школе како би се стекли бољи услови за рад и за већи број ученика
- унапређивати сарадњу са свим социјалним партнерима, у циљу даљег развоја, промовисања и маркетинга школе;
- промовисати савремену, ефикасну и квалитетну наставу, прилагођену потребама и интересовањима ученика и наставника;
- предузимати активности на унапређивању угледа и обележја школе у циљу боље промоције рада школе;
- унапредити квалитет сарадње са родитељима, локалном заједницом и медијима ради боље промоције рада установе.

Школе имају **задатак** да себе на што бољи начин представе и промовишу у окружењу путем учешћа на такмичењима, смотрама, изложбама, школским листовима, реализацијом пројекта, веб сајтовима...

Школа промоцију и маркетинг усмерава на локалну заједницу, односно планира комуникацију са социјалним партнерима (екстерна комуникација).

Екстерна комуникација представља комуникацију у оквиру које се поруке преносе од школе на друге групе или појединце.

Екстерна комуникација се примењује на семинарима, састанцима актива на нивоу округа, кроз посете другим школама и/или предузећима, институцијама, путем сајта, фејсбук странице и медијском промоцијом.

Односи са јавношћу употребљавају штампана, вербална средства (медије) комуникације у преношењу идеја запослених у школи и ученика. Штампане поруке су најшире коришћени вид комуникације у односима са јавношћу, као и савремена средства комуникације- интернет.

Школе често примењују презентацију како би представиле/промовисале свој рад, али поред презентација, школе користе и аудио-визуелне записе, фотографије, филмове и друго.

Комуникација може да се одвија и унутар саме школе – **интерна комуникација**, која подразумева процесе који се одвијају унутар школе, са циљем регулисања њихове активности и интеракције.

Интерно информисање у школама се реализује путем одржавања наставничких и одељењских већа, састанака актива, или путем огласних табли, мејла, плаката, издавања школског листа, подношењем извештаја.

Огласне табле као начин интерне комуникације остварују контакт запослених и ученика, као и свих који долазе у школу и имају жељу да обрате пажњу и прочитају садржај.

Интерно информисање је у школама битно јер се смањују конфликти, подиже се морал запослених који усмерава и води ка реализацији визије развојног плана

Активности које доприносе промоцији Школе:

- покретање школског листа;
- организација спортских турнира;
- организација изложби (ликовне, фотографија, дечјег стваралаштва...);
- ажурирање сајта Школе;

- организација културно-уметничких активности школе (приредбе, маскенбали, књижевне вечери);
- уређење животне средине (школски простор, двориште...);
- издавање школских публикација (школски лист, извештаји, флајери, позивнице, дипломе, захвалнице, похвале, летописи, монографија);
- представљање школских слободних активности;
- презентовање рада школе кроз медије;
- укључивање спољних сарадника који су стручњаци из одређених области (рад са даровитим ученицима)
- припремање јавних презентација за медије, родитеље и све заинтересоване;
- реализација презентација (родитељски састанци, трибине, радионице);
- награђивање и промовисање успешних ученика и наставника у медијима;
- организовање трибина, дискусија, радионица, дебата;
- промовисање свих акција организованих у школи.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА МЕЋУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва именује директор и чине га руководство школе, стручни сарадници, председници стручних и разредних већа.
Међупредметне компетенције и предузетништво

Опште међупредметне компетенције

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Међупредметне компетенције су:

- 1) компетенцији за учење
- 2) одговорно учешће у демократском друштву
- 3) естетичка компетенција
- 4) комуникација
- 5) одговоран однос према околини
- 6) одговоран однос према здрављу
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- 8) рад са подацима и информација
- 9) решавање проблема
- 10) сарадња
- 11) дигитална компетенција

Међупредметне компетенције обезбеђују нашим ученицима успешно сналажење у свакодневном животу и раду. Оне су резултат великог броја активности, које се остварују у свим наставним предметима током целокупног школовања. За развој ових компетенција важни су не само наставни садржаји већ и методе којима се они проучавају, те учењем доминирају, пре свега, истраживачке и интерактивне методе, рефлексивна, критичко мишљење, кооперативно учење, као и друге методе које оснажују учествовање ученика у васпитнообразовном процесу.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈА УСТАНОВЕ

Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе именује директор и чине га руководство школе, стручни сарадници, представници учитеља и наставника.

Обезбеђивање квалитета рада установе

Установа се самостално и у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе стара о обезбеђивању и унапређивању услова за развој образовања и васпитања, обезбеђивању и унапређивању квалитета програма образовања и васпитања, свих облика образовно-васпитног рада и услова у којима се он остварује.

Ради обезбеђивања квалитета рада у установи се вреднују остваривање циљева, исхода и стандарда постигнућа, наставног плана и програма образовања и васпитања, школског програма, развојног плана, допринос и укљученост родитеља, односно других законских заступника деце и ученика у различите облике образовно-васпитног рада и услова у којима се он остварује.

Вредновање квалитета остварује се као самовредновање и спољашње вредновање.

Самовредновањем установа оцењује: квалитет програма образовања и васпитања и његово остваривање, све облике и начин остваривања образовно-васпитног рада, стручно усавршавање и професионални развој, услове у којима се остварује образовање и васпитање, задовољство деце, ученика и родитеља, односно других законских заступника деце и ученика.

У самовредновању учествују стручни органи, савет родитеља, ученички парламент, ученици, наставници, васпитачи, стручни сарадници, директор и орган управљања установе.

Самовредновање се обавља сваке године по појединим областима вредновања, а сваке четврте или пете године - у целини.

Извештај о самовредновању квалитета рада установе подноси директор васпитно-образовном, наставничком, односно педагошком већу, савету родитеља, ученичком парламенту и органу управљања, као и надлежној школској управи.

Спољашње вредновање рада установе обавља се стручно-педагошким надзором Министарства и од стране Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања учествује у спољашњем вредновању квалитета рада установе путем вредновања постигнућа ученика на завршним и матурским испитима или по указаној потреби и на захтев Министарства.

Органе и тела установе, поступке праћења остваривања програма образовања и васпитања, других облика образовно-васпитног рада и услова рада, основе и мерила за самовредновање и вредновање, садржину и начин објављивања резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, по прибављеном мишљењу надлежног савета, прописује министар.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ПОДРШКУ УЧЕНИЦИМА

Тим за подршку ученицима чине: стални чланови: одељењски старешина, стручни сарадници, координатор Тима за инклузивно образовање, родитељи ученика и повремено

чланови: предметни наставници, педагошки асистент и спољни сарадници (социјални радник, лекар).

Циљ рад тима је идентификација ученика који из различитих разлога теже напредују у раду, заостају у праћењу наставе, имају тешкоћа у адаптацији, проблеме у понашању, породичне проблеме, социјално угрожена деца, као и утврђивање узрока таквог понашања, а потом ублажавање и исправљање изражених тешкоћа и помоћ ученику у напредовању.

Задаци рада тима:

- доноси план рада и подноси извештаје о његовој реализацији;
- учествује у изради програма образовања и васпитања;
- утврђује предлог плана подршке за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању и васпитању;
- сарађује интензивно са родитељима као значајним чиниоцима у превазилажењу проблема
- сарађује са спољним сарадницима у реализацији плана;
- прати реализацију индивидуалног плана подршке

ПРОГРАМ РАДА ВРШЊАЧКОГ ТИМА ШКОЛЕ БЕЗ НАСИЉА

Циљ рада: Спречавање и смањење насиља над и међу децом и младима у школама у Србији

Исходи:

- Осигурава и оснажује активно учешће ученика, особља, родитеља, локалне заједнице у програму кроз проток информација, пружање подршке и мотивације у реализацији свих програмских активности
- Прикупља документацију, прати реализацију и извештава
- Промовише резултате обраћањем медијима, препознаје и ствара партнерства у локалној заједници за успешније достизање циљева
- Добра организација, подела задужења, пуна партиципација и тесна повезаност са осталим учесницима

Надлежност стручних органа, тимова и педагошког колегијума

Стручни органи, тимови и педагошки колегијум: старају се о осигурању и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе; прате остваривање програма образовања и васпитања; старају се о остваривању циљева и стандарда постигнућа; вреднују резултате рада наставника, васпитача и стручног сарадника; прате и утврђују резултате рада ученика и запослених; предузимају мере за јединствен и усклађен рад са ученицима и запосленима у процесу образовања и васпитања и решавају друга стручна питања образовно-васпитног рада.

Надлежност, начин рада и одговорност стручних органа, тимова и педагошког колегијума уређује се статутом установе.

ШКОЛСКИ ОДБОР

Школски одбор је орган управљања у школи. Школским одбором руководи председник који је изабран на конститутивној седници.

Надлежност Школског одбора, односно питања који разматра и о којима одлучује су:

- Доноси Статут школе,
- Усваја Пословник о раду школског одбора,

- Именује комисије за одређене послове према Статуту школе и Пословника о раду Школског одбора,
- Доноси Годишњи план рада школе и усваја Извештај о његовом остваривању,
- Одлучује о пословању школе и наменском коришћењу остварених сопствених прихода у складу са законом о финансијском раду школе,
- Усваја Извештај о пословању и годишњи обрачун,
- Одлучује о коришћењу средстава за инвестиције и инвестиционо одржавање,
- Доставља одлуку о избору директора министру просвете на сагласност,
- Поставља вршиоца дужности директора до избора директора, а најдуже на шест месеци,
- Доноси одлуку о престанку дужности директора,
- Расписује конкурс за избор наставника, стручних сарадника и сарадника у настави и даје мишљење директору школе за њихов избор,
- Разматра успех ученика и предлаже мере за побољшање услова рада школе у остваривању образовно-васпитног рада,
- Доноси програм заштите и унапређења радне и животне средине,
- Разматра питања сарадње са предузећима, установама и самосталним занатским и другим радњама,
- Разматра и друга питања која му се стављају у надлежност Законом, статутом и другим општим актима школе.

Чланови колектива ће путем записника, који ће бити истицан на огласној табли школе, бити информисани о свим одлукама Школског одбора.

САВЕТ РОДИТЕЉА

Савет родитеља чине представници – делегати родитеља ученика одељенских заједница школе.

Свако одељење бира по једног делегата у Савет родитеља.

Савет родитеља:

- предлаже представнике родитеља деце, односно ученика у орган управљања;
- предлаже свог представника у стручни актив за развојно планирање и у друге тимове установе;
- предлаже мере за осигурање квалитета и унапређивање образовно-васпитног рада;
- учествује у поступку предлагања изборних предмета и у поступку избора уџбеника;
- разматра предлог програма образовања и васпитања, развојног плана, годишњег плана рада, извештаје о њиховом остваривању, вредновању и о самовредновању;
- разматра намену коришћења средстава од донација и од проширене делатности установе;
- предлаже органу управљања намену коришћења средстава остварених радом ученичке задруге и прикупљених од родитеља;
- разматра и прати услове за рад установе, услове за одрастање и учење, безбедност и заштиту деце и ученика;
- учествује у поступку прописивања мера из члана 42. овог закона;
- даје сагласност на програм и организовање екскурзије, односно програме наставе у природи и разматра извештај о њиховом остваривању;
- разматра и друга питања утврђена статутом.

Савет родитеља своје предлоге, питања и ставове упућује органу управљања, директору и стручним органима установе. Начин избора савета родитеља установе уређује се статутом установе, а рад пословником савета.

ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК

Савремени начин живота све већем броју родитеља намеће потребу збрињавања детета млађег школског узраста који након редовне наставе одлазе кући и без надзора проводе време до повратка родитеља. Самостални боравак код куће, често излаже дете бројним опасностима, а страх и брига родитеља за дете намећу потребу за организованом бригом о њему. Продужени дневни рад у школи пре или након редовне наставе – ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК, један је од модела којим се могу квалитетно и конструктивно решити проблем заполених родитеља и перманентно иновирати ваннаставне активности. Нова улога школе на тај начин ће бити максимално и рационално искоришћена, јер пружа небројене могућности деловања у сврху правилног раста и развоја сваког детета.

Ученици у продуженом боравку имају своје учитеље и учионицу са простором за организовање вишеструких активности. Постоје у потпуности обезбеђени услови за боравак ученика првог и другог разреда у ваннаставном времену. Учитељи праве распоред и организују активности у складу са интересовањима, потребама и жељама ученика.

План и програм рада продуженог боравка прати садржај редовне наставе тако да ученици пре свега време проводе у измирењу школских обавеза, игри и одмору. Ученици у продуженом боравку организовано и плански, уз стручно-педагошку помоћ и сарадњу са учитељем утврђују, продубљују, примењују и усвајају нова знања, вештине и навике. Учитељи поклањају пажњу сваком ученику и пружају им потребну помоћ при изради домаћих задатака, али их и оспособљавају да самостално извршавају своје обавезе.

По измирењу школских обавеза слободно време је осмишљено према индивидуалним афинитетима сваког ученика. Активности у слободно време имају првенствено рекреативно-забавни и стваралачки карактер. Организују се по принципу потпуне слободе избора ученика како би се омогућило да у њима стварају, откривају и изражавају се.

Циљеви програма рада и организације слободног времена у продуженом боравку:

- ✓ Омогућити ученику боравак испуњен различитим садржајима који ће повољно утицати на целокупан развој ученика као и индивидуалних потенцијала,
- ✓ Омогућити развој ученика као социјалног бића,
- ✓ Припремити ученика за даље образовање и перманентно учење.

Специфични циљеви

- ✓ потпун и хармоничан развој ученика,
- ✓ поштовање индивидуалних различитости,
- ✓ корелација учења и слободног времена,
- ✓ иновативнији и флексибилнији приступ учењу,
- ✓ оспособљавање ученика за самостално учење,
- ✓ подстицање мотивације за учењем,
- ✓ партнерство у образовању,
- ✓ улога технологија у образовању,
- ✓ брига о деци са посебним потребама
- ✓ перманентно образовање.

Кључна подручја развоја

- ✓ складан емотиван, когнитиван, социјалан и психолошки развој,
- ✓ лакоћа процеса социјализације и комуникације
- ✓ утемељење математичко-логичке и информационе-комуникационе писмености,

- ✓ културно-уметничко подручје развоја,
- ✓ игра, спорт и рекреација,
- ✓ активности према одабиру школе.

Подручја рада продуженог боравка су:

- ✓ језичко-комуникацијско подручје,
- ✓ математичко-логичко и информационо-комуникационо,
- ✓ социјализација, однос према себи, здрављу, околина и радним обавезама,
- ✓ културно-уметничко,
- ✓ телесно-здравствено.

ОДЕЉЕЊСКА ЗАЈЕДНИЦА

Одељенску заједницу чине сви ученици једног одељења. Она је основни, радни и самоуправни колектив ученика. Ученичке одељенске заједнице се конституишу на почетку сваке школске године избором одбора (руководства), договором о програму рада и избором представника у одбор заједнице ученика школе и друге органе.

У одељенској заједници ученици остварују своја права и дужности непосредним учешћем у разним активностима на савладавању програма васпитно-образовног рада и активностима у слободном времену, расправљањем, договарањем и одлучивањем о питањима значајним за појединце и заједнице.

Функције одељенске заједнице су:

- доношење програма и правила рада ОЗ;
- учествовање у планирању, припремању и реализацији наставе, слободних активности, изграђивање одговорног односа појединца и целе ОЗ према постојећим и усвојеним обавезама и учешће у процени резултата успеха и владања ученика;
- организовање разних активности и акција којима ОЗ учествује у остваривању текућих задатака-програма ДКР, професионалне оријентације, заштите и унапређивања животне средине...
- разматрање актуелних друштвених питања из области друштвено-политичких и других збивања;
- критичко и самокритичко разматрање рада и понашања сваког појединца, решавање неспоразума и изграђивање сарадничких односа међу ученицима и са наставницима;
- организовање разноврсног друштвеног-забавног, културног и рекреативног живота одељења.

Оквирни садржаји одељењских заједница се могу поделити у неколико области:

- Унапређивање наставе и других активности ученика;
- Чување здравља, хуманизација односа међу половима, заштита и унапређивање животне средине;
- Развијање хуманости, солидарности, културе опхођења и понашања, усклађивање личних и друштвених интереса, брига о личној, туђој и друштвеној имовини;
- Организовање културно-забавних, спортских и других активности у слободном времену, правилно коришћење слободног времена;
- Професионална оријентација;
- Учествовање у одлучивању о питањима из домена права ученика која се разматрају на органима управљања и стручним органима школе.

У одељењској заједници, ученици остварују своја права и дужности непосредним учешћем у радним активностима, расправљањем и одлучивањем о питањима значајним за

живот и рад одељења. Носиоци активности су председник и заменик председника који се бирају на првом часу ОЗ. Часови одељенске заједнице ће се реализовати током школске године једном недељно у учионици одељења. Одељењском заједницом ученика руководи одељењски старешина.

УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ

Ученички парламент је највише демократско тело ученика које се бави свим питањима везаним за живот и рад ученика у школи, а посебно питањима везаним за заштиту права и одговорности ученика, као и питањима учешћа ученика у доношењу одлука важних за саме ученике.

Партиципацију у раду парламента узимају ученици седмог и осмог разреда и то по два ученика из сваког одељења. Ученички парламент се организује ради:

- давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији хуманитарних, забавних и свих осталих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање;
- разматрања односа и сарадње ученика и наставника или стручних сарадника и атмосфере у школи;
- обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима ученичког парламента;
- активног учешћа у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;
- предлагања чланова стручног актива за развојно планирање из реда ученика.

Парламент чине по два представника ученика 7. и 8. разреда сваког одељења. Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године. Право учешћа у избору кандидата у оквиру одељења има и одељењски старешина. Чланови парламента бирају Владу парламента, коју чине председник, заменик, секретар, министри и помоћници министара.

Парламент бира представника ученика који учествује у раду **Школског одбора**. Парламент бира ученике који ће бити чланови **тимова школе**. Програм рада парламента саставни је део годишњег плана рада школе.

Ученички парламент је веома значајан због тога што гарантује основне слободе ученика, кроз остваривање права на слободу говора, слободу изражавања сопственог мишљења. Ученички парламент пружа могућност колективног одлучивања, доприноси побољшању атмосфере и живота у школи, подразумева усвајање демократског знања и вредности, кроз прихватање различитости.

Веома је битно да ученици буду укључени у процес одлучивања кроз ученичке парламенте зато што ученици најбоље разумеју своје потребе, зато што најбоље препознају своје проблеме и проблеме својих вршњака, зато што млади треба да учествују у процесу одлучивања, јер на тај начин јачају своје самопоуздање и постају одговорне личности.

На основу интересовања ученика предвиђене су и следеће активности које би се реализовале током године:

- Учесће у организацији и активности поводом „Дечје недеље“
- Тематске и превентивне кампање (здравље, насиље, рециклажа)
- Сарадња са другим парламентима

- Организација позоришних представа са превентивним садржајима
- Хуманитарне акције
- Сарадња са институцијама друштва
- Сарадња и повезивање са институцијама
- Учесћа у програмима којима се доприноси побољшање успеха и понашања ученика у школи
- Рад у органима школе
- Организовање матуре за ученике 8. разреда

ПРЕЗЕНТОВАЊЕ ШКОЛЕ И ЊЕНИХ УЧЕНИКА

Интерни маркетинг

Савремена школа базира се на добром и планском руковођењу, менаџменту, који ће школи донети додатна финансијска средства, без којих школа данас не може да функционише, али и повећати број уписаних ученика. Школа ће настојати да прибави средства за издавање школског листа „Вук“.

За Дан школе и за школску славу, Светог Саву, ликовна секција ће у холу школе приредити изложбу ученичких ликовних радова и спремити сценографију за приредбу. У оквиру организације „Пријатеља деце“ сва одељења нижих разреда приредиће изложбе дејчјих радова и честитки поводом Нове године.

Екстерни маркетинг

Школа има свој сајт, интернет презентацију, који се уредно ажурира свим релевантним информацијама. Битне информације биће приказане и на школским билбордима.

У плану је одржавање и сређивање зелених површина (цвеће, клупице и сл) како би се на овом простору могли одржавати часови у природи и други педагошко-васпитни садржаји.

Представници школе презентоваће школу у оближњим вртићима на организованој презентацији, али и организовањем посета и приредби за малишане.

Преко ТВ, медија и дневних листова, директор школе и стручни сарадници ће и даље обавештавати јавност о резултатима рада школе, посебно када су у питању значајни успеси појединих ученика ван школе или успех школе у целини, и давати стручна мишљења о актуелним питањима.

У сарадњи са Учитељским, Географским, Филолошким, Филозофским и осталим факултетима у Београду, афирмисаћемо школу као погодну установу за стицање методичких, педагошких и других знања будућих младих наставника.

У циљу побољшања школског маркетинга биће реализоване следеће активности:

- презентација посебних програма
- промоција школе на ТВ-у – разговори са ученицима, наставним особљем и стручним сарадницима
- информисање родитеља будућих првака у оквиру вртића на општини Стари град
- прославе – пријем првака, Свети Сава, дан школе
- промоција талентованих ученика на крају школске године

- школа је центар за полагање лиценци за наставнике, методички центар за наставу српског језика и вежбаоница за студенте Учитељског факултета за наставу математике, као и за студенте Филозофског факултета (са одсека психологије и педагогије).

ПРОГРАМИ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И РУКОВОДСТВА ШКОЛЕ

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Програмски садржаји рада одељењског старешине:

I Планирање и програмирање

- Израда програма рада одељењског старешине
- Израда програма рада одељењског већа
- Учешће у изради програма рада одељењске заједнице
- Израда програма сарадње са родитељима

II Административни послови и педагошка евиденција

- Вођење Дневника образовно-васпитног рада
- Матична књига
- Тачка књижица, сведочанства, похвале, дипломе
- Подаци о ученицима:
 - а) породичне и социјалне прилике,
 - б) здравствено стање ученика,
 - в) интересовања ученика а посебно професионална интересовања,
 - г) резултати тестова и упитника,
 - д) напредовање ученика, успеси на такмичењима, сметње у развоју и понашању, предузете мере
 - ђ) белешке о разговору са ученицима и родитељима

III Рад са ученицима

А) индивидуални рад са ученицима

- Упознавање индивидуалних способности и склоности, особина, интересовања, тенденција у развоју
- Упознавање породичних, социјалних, материјалних, здравствених и др. услова битних за развој ученика
- Праћење и подстицање индивидуалног развоја и напредовања ученика
- (успеха, владања, радног, моралног, интелектуалног, социјалног и другог развоја)
- Индивидуални рад са ученицима (усмеравање, вођење, саветовање)

Б) рад у одељењској заједници

- Укључивање ученика у колектив и јачање колектива
- Разматрање проблема у вези са извођењем наставе
- Договарање о излетима, посетама, сусретима, екскурзији, забавама, акцијама и другим активностима одељењске заједнице и организовањем истих
- Разматрање односа ученика према раду и учењу
- Анализирање успеха ученика појединца и владања и целог одељења и изрицање похвала и казни
- Предузимање мера ради побољшања успеха одељења у целини, пружање помоћи слабијим ученицима, афирмација рада даровитих
- Анализирање друштвених активности ученика у школи и ван ње
- Реализација тема на ЧОС

IV Рад са одељењским већем и наставницима

- Организација образовно-васпитног рада у одељењу (настав, допунска и додатна, слободне активности, екскурзије, такмичења, корективни педагошки рад, друштвено-користан рад, сарадња са друштвеном средином и родитељима)
- Предлагање програма рада одељењског већа, припрема и организација седница
- Праћење реализације наставе, допунске и додатне, изборне, ваннаставних активности и реализације васпитних задатака)
- Подстицање и праћење унапређивања наставе
- Упознавање одељењског већа са степеном развоја ученика, предлагање јединственог деловања свих наставника и укључивање породице и других чинилаца у васпитни рад са ученицима
- Припремање и израда анализа и извештаја

V Рад са родитељима

- Индивидуални и групни разговори са родитељима ради међусобног информисања о:
 - а) здрављу, психофизичком и социјалном развоју ученика,
 - б) резултатима учења и понашања ученика, као и о ваннаставним активностима и о ваншколском ангажовању,
 - в) условима живота у породици, школи и друштвеној средини
- Родитељски састанци - одржати најмање четири родитељска састанка (информисање, договарање, анализирање рада и успеха ученика, решавање проблема)
- Укључивање родитеља у реализацију појединих активности (друштвено-користан рад, екскурзије, посете, излети, свечаности, разговори и предавања за ученике и сл.)

VI Сарадња са стручним сарадницима и институцијама

Сарадња са педагогом и психологом: у изради програма рада одељењског старешине, одељењског већа, у избору тема, припреми и реализацији ЧОС, праћењу и подстицању развоја ученика и напредовања, откривање узрок који доводе до поремећаја у понашању ученика и предузимање одговарајућих мера, избору, припремању и реализацији тема на родитељском састанку, у праћењу и анализи реализације васпитних задатака, избору и припреми различитих инструмената и обрада података.

ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА

Стручни сарадници учествују у пословима:

- планирања и програмирања образовно-васпитног рада, односно васпитно-образовног рада,
- праћења и вредновање образовно-васпитног рада, односно васпитно-образовног рада,
- рада са васпитачима, односно наставницима,
- рада са децом, односно ученицима и полазницима,
- рада са родитељима, односно старатељима,
- рада са директором, стручним сарадницима, педагошким асистентом и пратиоцем детета, односно ученика,
- рада у стручним органима и тимовима,
- сарадње са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе,
- вођења документације, припреме за рад и стручно усавршавање.

ПЕДАГОГ

Циљ: допринос остваривању и унапређивању образовно- васпитног рада у складу са циљевима и принципима образовања и васпитања дефинисаних Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима.

Задаци:

- учешће у стварању оптималних услова за развој ученика и остваривање образовно-васпитног рада
- праћење и подстицање целовитог развоја ученика
- подршка васпитачима у креирању и унапређивању програма васпитног рада
- пружање подршке родитељима на јачању васпитних компетенција и развијању сарадње породице и школе по значајним питањима за васпитно-образовни рад
- учествовање у праћењу и вредновању образовно-васпитног рада
- срадња са институцијама, локалном самоуправом, стручним и струковним организацијама од значаја за рада школе
- самовредновање, стално стручно усавршавање и праћење развоја педагошке науке и праксе.

Области рада:

- Планирање и програмирање образовно-васпитног рада
- Праћење и вредновање образовно-васпитног рада
- Рад са наставницима и васпитачима
- Рад са ученицима
- Рад са родитељима
- Рад са директором, стручним сарадницима
- Рад у стручним органима и тимовима
- Рад са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе
- Вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање

ПСИХОЛОГ

Циљ: Психолог установе применом теоријских и практичних сазнања психологије као науке доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у установи у складу са циљевима и принципима образовања и васпитања и стандардима постигнућа ученика дефинисаних Законом о основама система образовања и васпитања, као и посебним законима.

Задаци:

- Стварање оптималних услова за развој деце и остваривање васпитно-образовног рада,
- Учествовање у праћењу и подстицању развоја детета, односно ученика,
- Подршка јачању васпитачких, односно наставничких компетенција и њиховог професионалног развоја,

- Учествовање у праћењу и вредновању образовно-васпитног рада и предлагање мера које доприносе обезбеђивању ефикасности, економичности и флексибилности рада установе,
- Учествовање у праћењу и вредновању остварености општих и посебних стандарда постигнућа ученика и предлагање мера за унапређивање,
- Подршка отворености установе према педагошким иновацијама,
- Развијање сарадње установе са породицом и подршка васпитним компетенцијама родитеља, односно старатеља,
- Сарадња са другим институцијама, локалном заједницом, стручним и струковним организацијама од значаја за установу,
- Стално стручно усавршавање и праћење развоја психолошке науке и праксе.

ШКОЛСКИ БИБЛИОТЕКАР

Циљ: Стручни сарадник – школски библиотекар, својим стручним ангажовањем, доприноси остваривању и унапређивању образовно - васпитног рада у основним и средњим школама, реализујући програм рада прилагођен наставним плановима и програмима. Програм рада школског библиотекара обухвата задатке и послове из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијске послове из домена културних и уметничких аспеката образовања.

Он подстиче промовисање читања и самосталност ученика у учењу, даје свој пун допринос развоју информационе писмености (медијске и информатичке) за ученике и наставнике, остварује сарадњу и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекара и локалне самоуправе, обезбеђује електронске изворе и приступ ка њима, што омогућава ученицима да овладају вештинама налажења и критичког процењивања датих информација и перманентност учења током читавог живота.

Задаци:

Школски библиотекар, реализовањем задатака и послова из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијских из домена културних активности школске библиотеке, доприноси унапређивању свих облика и подручја рада, тако што учествује у пословима планирања, програмирања, организовања, унапређивања и праћења рада школе, односно целокупног образовног процеса, као члан школских тимова има задатке:

- развијања и неговања навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника,
- развијања и промовисања правилне употребе свих облика извора информација,
- стварања услова за интердисциплинарни приступ настави и електронском учењу,
- мотивисања за учење и подстицање на оспособљавања за самостално учење и образовање током целог живота,
- сарадње са наставницима, ученицима и њиховим родитељима,
- праћења и подстицања развоја ученика у индивидуалним способностима и њиховим склоностима ка интелектуалном, емоционално-социјалном и сваком другом професионалном развоју,
- пружања помоћи обдареним ученицима при налажењу и избору одговарајуће литературе, а посебно ученицима који имају тешкоће у учењу и раду, али и оним ученицима који живе у тежим социјалним приликама, сарађујући са њиховим родитељима и релевантним институцијама,
- стварања услова за што непосреднији и једноставнији приступ библиотечком фонду и расположивим изворима информација, и развијање индивидуалне стваралачке способности и креативности код ученика,

- обезбеђивања приступа програмима који раде на развијању информационе писмености, како би се корисници оспособили за проналажење, анализирање, примену и саопштавање информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо - комуникационих технологија,
- припремања и реализовања библиотечког програма намењеног ученицима са посебним потребама и посебним способностима,
- вођења аутоматизованог библиотечког пословања (инвентарисање и сигнирање, каталогизација, класификација библиотечке грађе и други послови),
- коришћење савремених облика и метода рада са ученицима,
- заштита и чување библиотечко-медијатечке грађе и периодична ревизија фонда.

ПРОГРАМ РАДА ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ

Директор руководи радом Школе.

Директор:

- заступа и представља Школу;
- даје овлашћење лицу које ће га замењивати у случају његове одсутности или спречености да обавља дужност;
- даје пуномоћје за заступање Школе;
- планира и организује остваривање програма образовања и васпитања и свих активности Школе;
- стара се о осигурању квалитета, самовредновању, остваривању стандарда постигнућа и унапређивању образовно-васпитног рада;
- стара се о остваривању развојног плана Школе;
- одлучује о коришћењу средстава утврђених финансијским планом и одговара за одобравање и наменско коришћење тих средстава, у складу са законом;
- сарађује са органима јединице локалне самоуправе, организацијама и удружењима;
- организује и врши педагошко-инструктивни увид и прати квалитет образовно-васпитног рада и педагошке праксе и предузима мере за унапређивање и усавршавање рада наставника и стручних сарадника;
- планира и прати стручно усавршавање и спроводи поступак за стицање звања наставника, васпитача и стручних сарадника;
- предузима мере у случајевима повреда забрана из чл. 44. до 46. Закона о основама система образовања и васпитања и недоличног понашања запосленог и његовог негативног утицаја на ученике;
- предузима мере ради извршавања налога просветног инспектора и просветног саветника, као и других инспекцијских органа;
- ставља примедбе на записнике просветног инспектора;
- стара се о благовременом и тачном уносу и одржавању ажурности базе података о Школи у оквиру јединственог информационог система просвете;
- стара се о благовременом објављивању правних аката Школе и обавештавању запослених, ученика и родитеља односно старатеља, стручних органа и школског одбора о свим питањима од интереса за рад Школе и тих органа;

- сазива и руководи седницама наставничког већа и педагошког већа без права одлучивања;
- председава и руководи радом педагошког колегијума;
- сазива и руководи седницом одељењског већа, у случају спречености одељењског старешине, без права одлучивања;
- образује стручна тела и тимове, усмерава и усклађује рад стручних органа у установи;
- сарађује са родитељима, односно старатељима ученика;
- подноси извештаје о свом раду и раду Школе школском одбору, најмање два пута годишње;
- образује комисије за полагање испита ученика;
- одлучује о правима, обавезама и одговорностима ученика;
- доноси општи акт о организацији и систематизацији послова, уз сагласност школског одбора;
- одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених и обавља друге послове у области радних односа.
- с репрезентативним синдикатом у Школи и представником оснивача Школе закључује колективни уговор код послодавца;
- сарађује са синдикатом у Школи и стара се о испуњавању обавеза Школе према синдикату у Школи;
- обезбеђује услове за основање и почетак рада школе, као и за добијање решења о верификацији школе;
- припрема елаборат за остваривање проширене делатности школе;
- доноси одлуку о покретању поступка јавне набавке и закључује уговор о јавној набавци са изабраним понуђачем;
- одлучује о избору наставника, васпитача, односно стручних сарадника, по прибављеном мишљењу Школског одбора и спроведеног поступка провере психофизичких способности кандидата и са изабраним кандидатом закључује уговор о раду;
- стара се о наменском коришћењу школског простора и закључује уговоре о давању истог на коришћење на основу одлуке Школског одбора у складу са законом;
- обавља и друге послове у складу са законом и Статутом.

ПЕДАГОШКО-ИНСТРУКТИВНИ И САВЕТОДАВНИ РАД ДИРЕКТОРА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

У реализацији педагошко-инструктивне функције углавном се могу користити индивидуални и групни облик саветодавног рада.

Индивидуални облик. Примењује се на свим битним етапама извођења васпитно-образовног рада – у припремној, оперативној и верификативној.

- Припремна етапа. Педагошка делатност пролази кроз етапе припремања и извођења, кроз оперативну и верификативну фазу. У сложенијим врстама рада припремна етапа игра значајнију улогу.
- Етапа организације – извођења. Указивање педагошко-инструктивне помоћи у етапи организације или извођења наставе заснива се на претходном снимању или

истраживању наставног часа. Она се заснива на посети узорака одабраних наставних часова или других видова рада који су предмет педагошке анализе и инструкције (слободне активности и слично).

- Етапа верификације наставног рада. Указивање педагошко-инструктивне помоћи у овој етапи наставног рада претпоставља претходну анализу документације (евидентних листа, начине праћења развоја и напредовања ученика, писменог оцењивања, контролних задатака, фреквенције оцењивања из дневника рада) као и посете часовима ради сагледавања како се етапа проверавања интегрише у артикулацију наставног часа које технике и поступци се у пракси примењују.

Групни облик саветодавног рада практикује се, по правилу, када је у питању неки заједнички проблем који треба да решава више наставника. На пример код иновације у више наставних предмета, организује се **групни саветодавни и педагошко-инструктивни рад** ради припреме наставника за примену појединих елемената савременије образовне технологије.

- Групни педагошко-инструктивни рад се примењује у фази припремања наставника за наставу, а ретко кад, или никад, у етапи организације наставе јер саветовање, по правилу, има и неких дидактичких тачки те групни облик није пожељан.

ПРАЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Циљ: Ради реализације образовно-васпитног процеса и његовог организовања на основама савремених достигнућа у педагошкој теорији и пракси и важно је присуство перманентне активности стручно-педагошких органа школе на потпуној реализацији Школског програма. Поред педагошких руководилаца, стручних и управних органа школе, реализацију ће пратити и стручни актив за развој школског програма.

Програмски задаци праћења и развоја школског програма:

- анализа остварености реализације школског програма
- анализа резултата самовредновања школског програма
- реализација активности предвиђених Школским развојиним планом
- праћење измена и допуна наставних планова и програма
- израда анекса школском програму.

Начини праћења и развоја школског програма су:

- извештаји стручних већа
- увид у педагошку документацију
- дискусија
- увид у законска акта
- праћење извештаја
- усаглашавање и анализа плана рада.